

Naročnina mesečno 30 din, za inozemstvo 50 din — nedeljska izdaja celoletno 96 din, za inozemstvo 120 din. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružn.: Jesenice, Kranj, Novo mesto.

Izključno zastopstvo za oglase iz Kraljevine Italije in inozemstva ima l'Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001—4005.

Unica rappresentante per le inserzioni dal Regno d'Italia e dall'estero è l'Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Abbonamenti: Mese Din 30; Estero, mese Din 50; Edizione domenica, anno Din 96; Estero Din 120. C. C. P.: Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni. Filiali: Jesenice, Kranj, Novo mesto.

SLOVENE

Eksc. minister Bottai obiskuje slovenske kulturne ustanove

L'Eccellenza il Ministro Bottai saluta romanamente la bandiera e la compagnia d'onore davanti all'Alto Commissariato.

Ekscelenca Minister g. Bottai pozdravlja polkovno zastavo in častno četo pred Visokim Komisarjatom z rimskim pozdravom.

Ljubljana, 24. maja 1941.

Bivanje Ekscelenca Bottaija, ministra za prosveto, je kulturno Ljubljano, sedež nove ljubljanske province, razgibalo ter jo spravilo v praznično razpoloženje. Najožji sodelavec Duceja, ki je potrdil in zagotovil Ljubljanski provinci kulturno samoupravo, je sedaj prišel sam osebno v Slovenijo, da vidi slovensko kulturnost in njeno vrednost ter samorodnost. Prvi dan je posvetil ogledu najvišjega slov. znanstvenega učilišča, univerzi, ter ji zagotovil svoboden razmah in podporo svoje visoke vlade. Naši znanstveniki so bili nad vse veseli visokega obiska ki ter globokega razumevanja njegove Ekscelenca, ki kot znani kulturni delavec, zna ceniti vrednost in potrebo kulturnega delovanja na vseh področjih slovenskega duha.

Včeraj popoldne je minister prosvete Ekscelenca Bottai obiskoval ljubljanske šole. Ob 4. popoldne se je pripeljal v gimnazijo za Bežigradom v spremstvu Visokega Komisarja Graziolijskega armadnega generala Robottija, več drugih generalov, višjih častnikov, višjih fašističnih funkcionarjev ter svojega spremstva pred operno gledališče, kjer so ga pričakovali ljubljanski župan dr. Adlešič, upravnik gledališča pesnik Oton Zupančič ter ravnatelj Opere Vilko Ukmar s svojim osebjem. Po kratkem pozdravu pesnika Zupančiča ter ravnatelja Ukmarja mu je slednji predstavil osebje ter nato pospremil visoke goste v njim pripravljene lože. V gledališču smo videli v sosednjih ložah škofa dr. Rožmana, bivšega bana dr. Natlačenca, rektorja dr. Slaviča ter mnogobrojno občinstvo, ki je pozdravilo stoji visoke goste.

Takoj nato je odigral operni orkester obe himni, Marcio reale in Giovinezze, nakar se je začela predstava Mozartove opere. V glavnih vlogah so odpeli svoje odlične vloge naši pevci Betetto, Jančko, Heybalova, Vidaličeva, Ribičeva in drugi, ki so bili vsi v svoji formi. — Dirigiral je dirigent dr. Švara, režiral pa višji režiser Ciril Debevec. Pri zadnjem dejanju je visoki gost odšel, pri čemer se je poslovilo od njega vodstvo našega gledališča in se mu zahvalilo za obisk. Ekscelenca minister Bottai se je zelo ugodno izrazil o višini naše Opere. Enako tudi njegovo spremstvo, izmed katerih so nekateri izrazili drugi dan tudi pismeno svojo zadovoljnost.

Ekscelenca minister Bottai sprejel zastopstvo Akademije znanosti in umetnosti

Pred slavnostnim zborovanjem v univerzitetni zbornici, ki je bilo dne 23. t. m., je Minister za šolstvo, Eksc. Giuseppe Bottai blago-

volil sprejeti predsednika in generalnega tajnika Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani, prof. dr. Rajka Nahtigala in prof. dr. Gregorja Kreka, ki sta ga prosila za blagohotno naklonjenost Akademiji in znanstvenim smotrom, ki jih Akademija zastopa.

Eksc. g. Minister se je živo zanimal za ustroj in delovanje Akademije.

Slavnostna predstava v Operi

Zvečer si je Ekscelenca minister Bottai udeležil predstave Mozartove »Figarove svatbe« v naši Operi. Ob 7. je prišel v spremstvu Visokega Komisarja Ekscelenca Graziolijskega armadnega generala Robottija, več drugih generalov, višjih častnikov, višjih fašističnih funkcionarjev ter svojega spremstva pred operno gledališče, kjer so ga pričakovali ljubljanski župan dr. Adlešič, upravnik gledališča pesnik Oton Zupančič ter ravnatelj Opere Vilko Ukmar s svojim osebjem. Po kratkem pozdravu pesnika Zupančiča ter ravnatelja Ukmarja mu je slednji predstavil osebje ter nato pospremil visoke goste v njim pripravljene lože. V gledališču smo videli v sosednjih ložah škofa dr. Rožmana, bivšega bana dr. Natlačenca, rektorja dr. Slaviča ter mnogobrojno občinstvo, ki je pozdravilo stoji visoke goste.

Takoj nato je odigral operni orkester obe himni, Marcio reale in Giovinezze, nakar se je začela predstava Mozartove opere. V glavnih vlogah so odpeli svoje odlične vloge naši pevci Betetto, Jančko, Heybalova, Vidaličeva, Ribičeva in drugi, ki so bili vsi v svoji formi. — Dirigiral je dirigent dr. Švara, režiral pa višji režiser Ciril Debevec. Pri zadnjem dejanju je visoki gost odšel, pri čemer se je poslovilo od njega vodstvo našega gledališča in se mu zahvalilo za obisk. Ekscelenca minister Bottai se je zelo ugodno izrazil o višini naše Opere. Enako tudi njegovo spremstvo, izmed katerih so nekateri izrazili drugi dan tudi pismeno svojo zadovoljnost.

Ogled Narodnega muzeja

Ob 9 dopoldne je prišel Eksc. minister Bottai s svojo hčerko v spremstvu Visokega komisarja

Eksc. Graziolijskega z gospo ter drugih spremljevalcev pred Narodni muzej, da si ogleda to našo najstarejšo domoznansko ustanovo. Pred vhomom ga je pričakoval ravnatelj dr. Mal z ljubljanskim županom dr. Adlešičem, konservatorjem dr. Mesesnelom, ravnateljem Etnografskega muzeja dr. Ložarjem ter uradništvom Narodnega muzeja.

Ravnatelj dr. Mal je pozdravil Eksc. ministra z lepim nagovorom v slovenščini, nato pa v italijanščini. V svojem pozdravu je poudaril, da je Eksc. minister Bottai v 120 letih te ustanove drugi prosvetni minister, ki si je ogledal to ustanovo, zaradi česar ga še prav posebno prisrčno pozdravlja kakor tudi Visokega Komisarja Eksc. Graziolijskega. Nato je predstavil Narodni muzej po njegovem bistvu, ki da nima zbirke univerzalnega značaja, temveč zasleduje utemeljeno nalogo, da prikaže, kako se je ta domača zemlja in njeno prebivalstvo razvijalo, kako je živel in napredovalo in kako so bili predpogoji za ta razvoj v prirodoslovni sestavi in nje produktih. Označil je nato posamezne zbirke muzeja, ki predstavljajo arheologijo, razvoj obrti, kulturno zgodovino, etnografijo, geologijo, petrografijo, botaniko in domačo favno, poleg tega pa ca. 40.000 zvezkov obsegačo knjižnico ter arhiv. Danes pa je ta prostor postal že mnogo pretesen za razmah zbirke. Ker je prepričan, da se v muzeju odraža kulturna višina naroda in pokrajine, se z veliko vero obrača na Eksc. ministra Bottaija z besedami: »Kraljevina Italija, ki ima varstvo spomenikov ter uređitev muzejev in galerij za vse druge narode in za ves svet zgledno urejeno, bo vplivala tudi na svojo novo ljubljansko pokrajino in jo podprla, da se dvigne v svojih ohranjenih spomenikih v njihovem varstvu in strokovni obdelavi na pristojno višino.« Ko mu je tako priporočil Narodni muzej v podporo, je predstavil uradništvo ter popeljal visoke goste na ogled muzejskih zbirk.

Eksc. minister si je ogledal posamezne zbirke, tako lapidarij, zgodovinske zbirke, kjer ga je zanimal ilirski oddelek, o katerem je pripomnil, da se je francoska zasedba ohranila v dobrem spominu Slovencev, dalje Tiepolove liste, ki jih je hranil ljubljanski muzej, pri čemer je opomnil, da bo priporočil tržaškemu muzeju, da en list pokloni ljubljanskemu muzeju v zahvalo za zvesto čuvanje.

Ravnatelj etnografskega muzeja dr. Ložar je razkazal etnografski oddelek, kjer so se visoki gostje zanimali za narodne noše, hiše, panjove in šege slovenskega naroda. Ogledali so si arheološki oddelek ter bežno tudi naravoslovne dvorane.

Visoki gost se je izrazil z zadovoljnostjo nad bogatimi zbirkami ter je uvidel potrebo po razširitvi prostorov, ki so res da prenatrpani. Ogledal si je trg pred zgradbo, ki bi prišel za razširitev v poštev, in pripomnil, da bi bilo treba zbirke izpopolniti ter dal lastno pobudo, da bi bilo treba muzej tudi specializirati ter ga iz splošnega značaja napraviti čim bolj vporabnega za znanstvene naloge. Po triletnem ogledovanju

Kralj in Cesar se Visokemu Komisarju zahvaljuje za pozdrave v imenu slovenskega prebivalstva

Visoki Komisar Eksc. Grazioli je poslal globoko vdano brzojavko Nj. Vel. Kralju in Cesarju in je prejel naslednjo brzojavko:

»Zelo se Vam zahvaljujem, Ekscelenca, za pozdrav, ki ste mi ga poslali v imenu slovenskega prebivalstva pri prevzemu dolžnosti Visokega Komisarja. — Vittorio Emanuele.

muzeja so se visoki gostje odpeljali proti Narodni galeriji.

Obisk v Narodni galeriji

V vestibulu Narodnega doma je pričakoval visoke goste predsednik Narodne galerije dr. Windischer z odborom, v katerem smo med drugim videli slikarje Sternena, Šantla in Gojmira Kosa, prelata dr. Lukmana, prof. dr. Steleta ter druge. Ko sta prišla Eksc. Bottai in Eksc. Visoki Komisar Grazioli s svojim spremstvom, je ves odbor sprejel goste v glavno dvorano, kjer je predsednik dr. Windischer pozdravil Eksc. ministra najprej v slovenščini, nato pa v italijanščini. Poudaril je, da ga sprejema v bramu slovenske umetnosti, Narodni galeriji, ter ga prosil za naklonjenost in ljubezen. Visoki gostje so si ogledali vse razstavne dvorane ter videli v lepem razvojnem prerezu glavne predstavnike slovenskega slikarstva. Zanimala jih je gotika pri nas, predvsem pa moderna doba od naših mojstrov impresionistov. Prof. Maver iz spremstva se je specialno zanimal za Langusa, da ga primerja s sliko njegovega sodobnika Prešerna. Mnogi so postali pozorni na slovenski ekspresionizem, na Kralja in Kregarja ter na slovensko povojno umetnost. Pomembnosti zbirke je razlagal njegovi Ekscelenca ministru predsednik dr. Windischer, ki je našel čas, da je pojasnil tudi položaj sodobnih umetnikov, potrebo po razširitvi prostorov ter delitvi v moderno galerijo. Povabil je tudi visokega gosta na obisk razstave slovenske moderne umetnosti, ki je pripravljena za jutrišnje otvoritve v Jakopičevem paviljonu. Povabilu se je visoki gost radevolje odzval.

V Jakopičevem paviljonu

Eksc. minister, Visoki Komisar ter spremstvo so krenili peš proti Tivoliju, kjer je že lepo arondiran vhod v Jakopičev paviljon z visokimi kipi v parku samem naznanjal, da se pripravljajo razstava moderne umetnosti. V paviljonu so pričakovali visoke goste slovenski moderni umetniki-rastavilci, tako kiparja Gorše in Kalin, slikarji Maleš, Kregar, Sedej, Savjov in drugi. Veliko pozornost so vzbujale podobe slikarja Gojmira Kosa, kateremu je Eksc. minister izjavil priznanje, kakor tudi slikarju Sedeju, ki ima v srednjem delu nekaj odličnih novejših del, pa je tudi sicer po razstavi v Benetkah znan italijanskemu občinstvu. Vsa raz-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Štiri angleške križarke potopljene

Italijansko vojno poročilo št. 353

Rim, 24. maja. Oj. Uradno poročilo št. 353 glavnega stana italijanskih Vojnih Sil se glasi: Severna Afrika: Odsek na bojišču pri Tobruku, ki ga ima zasedena divizija »Brescia«, je že v začetku zlomila napad sovražnih napadalnih oddelkov, ki so ga podpirali tanki. Na vzhodu od Soluma sta bila uničena dva angleška tanka in nekaj topov. Sovražni letalski polet nad Benghazi je povzročil nekaj žrtev med muslimanskimi prebivalstvom.

Fregatni kapitan Francesco Minbelli je poleg križarke, ki je omenjena v vojnem poročilu št. 352, potopil med istim napadom še drugo križarko vrste »Dido« (5450 ton). Naša torpedovka pod poveljstvom poročnika bojne ladje Giuseppe Cigala Fulgossija je ob belem dnevu naletela na oddelek treh angleških križark, napadla od blizu in s torpedom zadela križarko

vrste »Leander« (7270 ton). Sovražna vojna ladja se je zaradi eksplozije prelomila na dve in se potopila. V celoti so bile po do danes znanih izdih od 20. do 23. maja potopljene štiri sovražne križarke, in sicer sta bili dve potopljene od naših torpedovk, dve pa od letal. Naši hitri torpedni čolni so poleg tega še hudo poškodovali dve križarki, en rušilec pa je bil zadet od torpeda.

V vzhodni Afriki je v pokrajini Galla in Sidamo sovražnik naletel na junaški odpor naših čet in je povečal svoje napore proti Soddu. V pokrajini jugovzhodno od Amhare nekatere naše posadke, ki so osamljene in obkoljene od vseh strani, vendarle z največjim junaštvom in vztrajnostjo odbijajo napade močnejšega sovražnika kljub vabilom, naj se udajo.

Naša podmornica, ki ji poveljuje korvetni kapitan Giuseppe Vocatore, je na Atlantiku potopila parnik z 12.000 tonami.

Il Rettore dell'Università di Lubiana dott. Matija Slavič saluta L'Eccellenza il Ministro Bottai davanti all'Università.

Rektor ljubljanske univerze dr. Matija Slavič pozdravlja Ekscelenco Ministra gosp. Bottaija pred univerzo.

L'Eccellenza il Ministro Bottai accompagnato dalle personalità visita l'Istituto Tecnico dell'Università.

Ekscelenca Minister g. Bottai si s spremstvom ogleduje strojni institut na univerzi.

(Nadaljevanje s 1. strani)

stava je napravila na obiskovalce ugoden vtis ter je nudila visokim gostom lep vpogled v najnovejšo ustvarjanje slovenskih umetnikov. Za občinstvo pa bo razstava odprta šele jutri ob 11. dopoldne. Po obisku v Jakopičevem paviljonu so se gostje podali mimo v surovem stanju nahajajoče se stavbe Moderne galerije v avtomobile ter se odpeljali v spremstvu g. župana dr. Adlešiča, prosvetnega načelnika dr. Sušnika ter konservatorja dr. Mesenela k Mestnemu muzeju v Gosposko ulico.

Na Gradu

Eksc. prosvetni minister Bottai in Eksc. Visoki Komisar Grazioli sta po obisku v mestnem muzeju odšla na ljubljanski Grad. Visoka goste je pred vhom na grad pozdravil ljubljanski župan dr. Adlešič in jih vodil nato skozi vhod prav mimo obzidja, ki ga sedaj na novo urejajo in popravljajo po načrtih mojstra arb. Plečnika. Eksc. Minister Bottai se je podrobno zanimal za celotni načrt o restauraciji ljubljanskega gradu ter mu je naerte o celotni preureditvi gradu tolmačil inž. Kobe s pomočjo vseh načrtov, ki so bili tam pripravljeni. Čez grajsko dvorišče so krenili gostje nato še v starodavno grajsko kapelo in si ogledali tudi temnice, v katerih so bile svoj čas ječe, kjer je bil nekoč zaprt tudi Silvio Pellico. Na povratku je stopil Ekscelencija Minister Bottai k skupini vojakov, ki so v lopi na dvorišču kuhali kosilo. Službojoči podčastnik je raportiral Eksc. Ministru, ki se je nato ljubeznivo razgovarjal z vojaki. Gosp. župan je povedel goste nazaj grad in skozi lepi drevedor do obnovljenih grajskih šanc. Med potjo se je nudil visokim gostom in njihovemu spremstvu izredno lep razgled na od sonca ožarjeno Ljubljano. G. župan je pojasnjeval gostom okolico Ljubljane in razgled v daljavi. Na šancah je častnik in poveljnik vojaške straže raportiral Eksc. Prosvetnemu Ministru, ki je nato s spremstvom odšel z gradu.

Na pokopališču italijanskih junakov

Visoki gostje so se odpeljali še na pokopališče, da počastijo spomin v svetovni vojni v Ljubljani umrlih italijanskih ujetnikov, ki počivajo na lepo urejenem vojaškem pokopališču pri Sv. Križu. Pred vhom na pokopališče je sprejel Eksc. Prosvetnega Ministra Eksc. Poveljnik Armadnega Zbora general Robotti s svojim številnim spremstvom. Skupaj so gostje odšli čez pokopališče proti italijanskemu vojaškemu pokopališču, kjer je bila postrojena častna četa in godba. Potem ko so položili ob spomenik sredi pokopališča vence Eksc. Prosvetni minister Bottai, Eksc. Poveljnik Armadnega Zbora general Robotti in Eksc. Visoki Komisar Grazioli, je godba zaigrala žalostinko. Vsi navzoči so počastili spomin junakov z rimskim pozdravom. Ko je bila prisrčna slovesnost končana, je Eksc. Minister stopil med vrste z lepimi belimi nagrobnimi križi in prebral imena tam pokopanih italijanskih vojakov. Visoki gostje so se z rimskim pozdravom poslovili od pokopališča in odšli proti izhodu. Na levi so zapazili veliko okroglo kostnico in g. župan Adlešič je razložil, da so tam pokopane vse druge žrtve svetovne vojne, tako zlasti mnogo Slovencev, pa tudi veliko število zastopnikov drugih narodov bivše avstrogrške monarhije. Visoki gostje so zato odšli proti kostnici in se ustavili pred stopniščem, na katerem stoji kip slovenskega Janeza. Z rimskim pozdravom in kratkim molkom so počastili žrtve svetovne vojne in odšli nato s pokopališča. V mestu si je Eksc. Prosvetni Minister Bottai ogledal še Institut za italijansko kulturo, ki je že začel uspešno delovati. — S tem je bil zaključen spored uradnih obiskov Eksc. Prosvetnega Ministra v Ljubljani.

Prepričani smo, da je Eksc. Prosvetni Minister g. Bottai, ki je te dni pokazal tako veliko zanimanje in ljubezen za vse naše kulturne vrednote in naša prosvetna prizadevanja, dobil o našem kulturnem udejstevovanju najlepše vtise. Prav tako smo globoko prepričani, da bo ta obisk, ki izhaja iz osebnih pobud samega Duceja, prinesel bogatih sadov prav tako naši slovenski domovini ter njenim ustanovam, kakor bo tudi brez dvoma močno poglabil zavest skupnih kulturnih vezi med Slovenijo in mogočnim Italijanskim Imperijem.

Anglija bi iz Evrope rada napravila Rooseveltovega sužnja

Kaj bi bila rada dosegla tista Anglija, ki je zdaj na morju poražena
Zanimivo poročilo »Piccola«

Trst, 24. maja. Rj. Dopisnik tržaškega »Piccola« objavlja obsirno poročilo iz Berlina o najnovejših dogodkih. Uvodoma zlasti poudarja, da se bitka na Sredozemskem morju bliža svojemu višku in angleško brodovje je bilo v teh bojih dobesedno zdesetkano. Dve bojni ladji, deset križark in več rusilcev je postavljenih izven boja.

Angleški admiral Cunningham bo najbrž moral kmalu zaukazati slavno izpraznitev in umik. Klešče, ki jih tam zapirata sihi osi, se vedno bolj zapirajo in nič več ne more zadržati končnega udarca na Angleže v tem odseku. Churchill sam je moral priznati, da smo sedaj prišli na predvečer odločilnih dogodkov. To se pravi, da se boj na Sredozemskem morju boža tistemu višku, od katerega je odvisna usoda vsega Sredozemskega morja. Angležem ne ostaja nič drugega, kakor da skušajo preprečiti, da bi se klešče zaprle, ali pa morajo pogegniti iz Sredozemskega morja. Če se hočejo Angleži izogniti umiku iz Sredozemskega morja, tedaj se morajo odločiti za boj, v katerem bi morali tvegati usodo vsega svojega brodovja. Posledice lahko vidimo. Predvsem bi bilo težko držati tako zvane obrobne postojanke, os pa bi se lahko razvila na postojankah, ki so življenjsko važne za obstoj angleškega imperija.

Medtem ko letalstvo osi neusmiljeno tolče angleško brodovje, pa je glavni ameriški politični pisatelj Russel menil, da je prišel čas, da lahko razkrije svoj načrt za bodoči mir. Iz Bele hiše v Washingtonu se celo naznanja, da je ta načrt bodočega miru odobril celo Roosevelt. V tem načrtu je mogoče najti tudi nekaj misli, ki jih je o bodočem miru izdelal že general Sikorsky in jih je tudi odobril predsednik Roosevelt.

Glavne točke Rooseveltovega načrta bi bile:

1. Popolna razorožitev Nemčije, Italije in Japonske. Te države bi smele imeti samo toliko oboroženih oddelkov, kolikor je potrebno za notranji red.
2. Obnova vseh držav, ki jih je zasedla Nemčija. V Avstriji in v suetskimi pokrajinah pa bi predložili plebiscit, poprej pa bi pregledali etični razvoj tamosnjih skupin.
3. Italijanske afriške posesti bi prišle pod upravo velikega anglo-ameriškega koncerna, ki bi

Čestitka vrhovnega poveljnika italijanske pehote Princa Piemontskega

Za praznik italijanske pehote

Rim, 24. maja. k. Armadni vojni list objavlja naslednjo poslanico Nj. Vis. kneza Piemontskega: »Italijanski pešci! Obletnica 24. maja, praznik Pehote, bo to leto našel naše zmagovalne zastave tudi v Jugoslaviji, Grčiji in severni in vzhodni Afriki. Povsod so pešci izročili zgodovini strani, popisane s slavo in so potrdili vsemu svetu svoje junaštvo. Naše srce je polno ponosa: orožje, ki pozna vsa junaštva in vse žrtve, je vredno plemenitih izročil. Pešci Italije! Bodite ponosni, da pripadate plemeniti Pehoti, držite visoko pokonci čast domovine na vseh bojiščih in še bolj ojeklenite svoje duše. Pripravljajte s srcem in z metodo tehnično sposobnost za napore, ki so še potrebni, da bo Italija lahko dosegla svoje najvišje cilje. Zivela Italija! Pozdrav Kralju! Pozdrav Duceju!

Armadni general Vrhovni poveljnik Pehote Umberto Savojski.

Udanostna brzojavka princu Piemontskemu

Rim, 24. maja. Rj. Za praznik pehote je Eksc. Guzzoni, državni podtajnik in vojnem ministru vrhovnemu poveljniku pehote Nj. Kr. Visokosti princu Piemontskemu poslal naslednjo vdanostno brzojavko:

Praznik pehote se letos slavi po junaških vojnih dejanjih, v katerih je orožje odločilo in zmage, ki zajema vrline in navdušena čustva vsega naroda, potrdilo svoje najbolj bleščeče tradicije. To je ob času, ko se italijanska zastava vije nad Jadranom in nad otoki, ki so že videli slavo Benetk in Rima; to je tedaj, ko imperijalna domovina po moči svojega orožja in po modrosti Vaših ukazov postaja največja in uvaževana v svetu. Ko se s svojimi najbolj vdanimi mislimi obračajo na Vas,

Vzvišeni nadzornik oborožene sile, obljublja pešci na ta sveti dan, nadaljevati brez prestanka svojo pot, ki vodi h končni zmagi s popolno požrtvovalnostjo in najvišjo vero. — Državni podtajnik Guzzoni.

Praznik avtomobilskega zbora

Za praznik avtomobilskega zbora je državni podtajnik in vojnem ministru poslal višjemu ravnatelju tehnične službe in avtomobilskega zbora naslednjo brzojavko:

Z velikim ponosom se spominjamo krsta slave in avtomobilisti XIX. leta ponavljajo svojo nemajhno voljo spraviti čim dalj svoje močne in zveste stroje, da bi bili doseženi nepogrešljivi cilji Rimskega Imperija. — Guzzoni.

Sprememba v generalnem štabu in Vojnem Ministru

Rim, 24. maja. k. Z današnjim dnem je vršilec dolžnosti armadnega generala Alfredo Guzzoni prenehal s posli podnačelnika generalnega štaba ter s posli državnega podtajnika in Vojnem Ministru.

Duce mu je poslal lastnoročno pismo, v katerem mu izraža priznanje za uspešno delo na omenjenih mestih. Mesto podnačelnika generalnega štaba je odpravljeno. Za državnega podtajnika v Vojnem Ministru je bil imenovan divizijski general Antonio Scuero, sodaj vrhovni intendant pri poveljstvu Oboroženih Sil v Albaniji.

Italijanske čete povsod korektno ravnaajo

Atene, 24. maja. Rj. Novice, ki prihajajo z otokov in iz ozemlja, ki so ga zasedli italijanske čete, potrjujejo, da italijanske čete vespovsod človeško in zelo korektno ravnaajo.

Domache prebivalstvo je zelo hvaležno italijanskim mornarjem, črnim sracim in vojakom za njihovo obnašanje in je italijanske vojne sile spre-

jelo zelo dobro in mirno. Nikjer ni bilo nobenega incidenta, ki bi motil novi red.

Prometne zveze so bile povsod obnovljene, trgovina se razvija in življenje se vrača v stari tek po dolgih mesecih vojne. Dela na polju bodo zagotovila bodočo žetev.

Nemško uradno poročilo

Berlin, 24. maja. Rj. Vrhovno poveljstvo nemške vojske poroča:

Skupine nemških bojnih letal so včeraj v vzhodnem delu Sredozemskega morja potopile tri angleške rušilce, poškodovale še tri rušilce zelo in uničile 5 hitrih angleških čolnov, v zalivu Suda.

Ponoči so uspešni letalski napadi veljali letališčem v srednji in vzhodni Angliji, z bombami je bila hudo poškodovana ena trgovska ladja.

V severni Afriki so izvidniške čete nemškega afriškega zbora pri sunku vzhodno od Solluma uničile dva angleška tanka in več topov.

Sovražnik je ponoči s slabimi silami metel bombe na razne kraje v zahodni Nemčiji. Civilno prebivalstvo je imelo majhne izgube; nekaj mrtvih in ranjenih. Predvsem v Kölnu in v Düsseldorfu je nastala škoda na poslopjih.

Med bojem proti Angliji je poveljujoči general in poveljnik enega letalskega zbora generaloberst Grauert padel junaške smrti. Generaloberst Grauert, ki je zelo zaslužen za zopetni dvig nemškega letalstva, se je uspešno in odločilno s svojim letalskim zborom udeleževal uspehov vojnega pohoda na Poljskem in na zahodu. Kot zgleden vojak in poveljnik je svoj zbor privedel k najvišjim dejanjem v boju proti Angliji.

Feldmaršal von Brauchitsch na zahodu

Berlin, 24. maja. Poveljnik nemške armade, feldmaršal von Brauchitsch, se je zadnje dni mudil v zasedenih krajih na zahodu, kjer je nadzoroval čete ter vojaška poveljstva.

Hude angleške izgube na morju

Newyork, 24. maja. Rj. Zelo hude izgube angleškega vojnega brodovja v vzhodnem delu Sredozemskega morja zelo vznemirjajo pristaše posega v vojno v Ameriki. Ti so se sedaj lahko prepričali, da je nemško in italijansko letalstvo močnejše od angleškega vojnega brodovja. Tisti, ki so se zanašali na silo ameriškega brodovja, so sedaj razočarani. Vojaški strokovnjaki ameriških listov pišejo, da bo delovanje nemškega in italijanskega letalstva v vzhodnem delu Sredozemskega morja zelo vplivalo na potek vojne. Isti ameriški krogi so zelo presenečeni zaradi izjave ameriškega admirala Glassforda v Sanghaju, ki je izjavil, da je Anglija dejansko že izgubila bitko za Atlantik.

Prvo televizijsko gledališče

Berlin, 24. maja. V Berlinu so pred kratkim odprli prvi salon za televizijo. To novo gledališče se razlikuje od vseh dosedanjih podobnih po konstrukciji dvorane ter pomeni višek moderne tehniške naprave. Slike so tako jasne, da to pomeni višek znanstvenega napredka. Kakor znano, je televizija doela nova tehniška pridobitev, ki omogoča človeku, da s posebnimi aparati udobno sedi kje v kaki dvorani ter gleda dogodke, ki se istočasno dogajajo kje daleč na svetu.

Francoski podpolkovnik Collet - ušel v Palestino

Vichy, 24. maja. Rj. Neka novica iz Beyruta je sporočila, da je podpolkovnik Collet, poveljnik oddelka Cirkassijcev, dodeljenega francoskim vojnim silam v Siriji, v noči na četrtak z izgovorom manevra skušal svoj bataljon odpeljati čez sirske meje v Palestino, da bi se pridružil angleškim silam, ki so na tem ozemlju. Cirkassijci pa niso hoteli slediti svojemu poveljniku in so se vrnili v svoje vojašnice. Samo majhen del bataljona, ki je bil pod neposrednim poveljstvom Colleta, je skušal izvesti načrt podpolkovnika, francoske obmejne čete pa so ga obkolile in zajele več vojakov, med temi enega majorja. Collet je le z malo vojakov srečno prišel čez mejo na palestinsko ozemlje.

Slavnost na bolgarski univerzi

Sofija, 24. maja. Rj. V dvorani vseučilišča je bilo slavnostno zborovanje ob priliki bolgarskega praznika sv. Cirila in Metoda. Navzoča sta bila kralj in kraljica, knez Ciril in kneгинja Evdoksija, predsednik vlade Filov in predsednik zbornice Kalfov, člani vlade, bivši ministri, odlične osebnosti iz javnega življenja ter številni zastopniki kulturnega življenja. Ko sta kralj in kraljica stopila v dvorano, ju je občinstvo navdušeno pozdravilo. Govorili so rektor in dva profesorja vseučilišča.

Kaldejski patriarh za Irak

Beyrut, 24. maja. Rj. Kaldejski patriarh v Bagdadu je pozval vse vernike, da naj se odzovejo klicu iraške vlade in da naj se priključijo v iraško vojsko.

Amerika bojkotira Japonsko

Tokio, 24. maja. k. Ameriški kongresu so bili predloženi trije zakonski načrti, ki določajo popolno prepoved izvoza petroleja na Japonsko ter zaplenbo petrolejskih ladij, petroleja in stranskih proizvodov nafte, ki so namenjeni na Japonsko. Politični krogi v Tokiju opozarjajo, da so ti ukrepi z ozirom na sedanji mednarodni položaj očitno znamenje protijaponske politike washingtonskih vojnih hujšakcev.

New York, 24. maja. k. Intervencionistični krogi v Washingtonu so zelo presenečeni nad velikimi izgubami, ki jih je doživela angleška mornarica zadnje dni v Sredozemskem morju. Pravijo, da se je prav za prav šele sedaj začela velika bitka. Pokazalo se je, da je letalsko orožje močnejše kakor pa mornarica in zato so se pokazali kot napačni tudi računi intervencionistov, ki so mislili, da bo Amerika s svojo mornarico lahko odločilno posegla v dogodke. Vojaški kritiki so mnenja, da utegnejo zadnji

Naredbe Visokega Komisariata

Tujskoprometna zveza »Putnik« pod sekvestrom

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino odreja:

Vse in vsakršno poslovanje Tujsko-prometne zveze »Putnik« s sedežem v Beogradu, tako s premoženjem kakor tudi z nepremičninami, na ozemlju Ljubljanske pokrajine se postavlja pod sekvestro in se imenuje za sekvestra g. Ivan Baptist Laghi.

Ta odredba je takoj izvršna in se objavi v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, 16. maja 1941-XIX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino: Emilio Grazioli

Slovenski Avtomobilski klub Ljubljana pod sekvestrom

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino odreja:

Slovenski Avtomobilski klub, sekcija Ljubljana, se postavlja pod nadzorstvo Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino, ki ga bo izvrševal po svojem odposlancu.

Brez odobritve komisariatskega odposlanca se smejo opravljati le navadni upravni posli. Za komisariatskega odposlanca se postavlja g. gr. uff. Guido Cosulich, ki je pooblaščen, da si po potrebi postavi namestnika v osebi gosp. dr. Luigija De Minicia.

Ta odredba je takoj izvršna in se objavi v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, 20. maja 1941-XIX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino: Emilio Grazioli

Italijanski pisatelji šibeniku

Rim, 24. maja. Rj. Strokovna zveza pisateljev in avtorjev je sklenila pokloniti italijansko zastavo Šibeniku v Dalmaciji, ki je rojstno mesto in domovina Nicola Tommasea, slavnega italijanskega pisatelja.

Napad na predsednika albanske vlade

Tirana, 24. maja. Rj. Ko se je dne 17. maja kraljevi sprevid pomikal proti letališču v Tirani, je neki obremenjenec grške narodnosti oddal nekaj revolverskih strelkov proti predsedniku albanske vlade Verlaciju, ki je sedel ob strani Kralja in Cesarja. Krogel niso zadele nikogar in Mihajlov Vasil Laci je bil tako aretiran in so ga takoj iztrgali množici, ki ga je hotela linčati. Novice niso objavili, da ne bi ovrli preiskave in da bi odkrili morebitne sodelavce. Med zaslišanjem pa je obdolženec izjavil, da je osebo sovražno razpoložen proti članom albanske vlade, ker ga niso sprejeli in ker je brez dela in da je bil njegov cilj ta, kako bi motil veselje albanskega ljudstva. Razprava proti Mihajlovu se bo začela vsak čas in se bo vršila pred vojaškim sodiščem v Albaniji.

Slovensko Prosvetno društvo v Belgradu ob bombardiranju

Slovenci, ki so prišli pred vojno v Belgrad po opravkih, so skoraj vsi obiskali prijetne prostore Prosvetnega društva na vogalu Garašanirove in Nemanjine ulice. Tam je bilo zbirališče belgradskih Slovencev, o katerih življenju in prosvetnem delovanju je »Slovenec« večkrat poročal. Nikdar pa ni bilo zapisano o skrbni hišnici Francki, od jeseni naprej pa o njeni naslednici, dobri »teti Lojzki«, ki sta skrbeli za red in veselje vsakomur postregli s pravimi kranjskimi klobasami, kislim zeljem, ajdovimi žganci, pa z močnikom in na željo celo s sokom, da o čaju, kavi in drugih pijačah ne govorimo.

Na evetno nedeljo zjutraj je bila v prostorih Prosvetnega društva le hišnica »teta Lojzka«. Prvo jutranje bombardiranje je ujelo na cesti v bližini društva uradnike Micko in Poldko, pa železn. uradnika Janeza. Ravno so pritekli k »dobji teti«, ko je kakih štirideset korakov daleč proč na Nemanjini ulici točno v sredo med tramvajске tračnice padla težka bomba s padalom in se s strahovitim treskom razpočila: šipe v oknih so se zdrobile, verando je zračni pritisk kar stlačil, stene so se zamajale in nagnile, oprava se je prevrnila, vrata so se s podboji vred pomaknila v notranjost, strop se je udril, omet je odpadel, strešna opeka se je »razpršila« in vse je zagrnul temen oblak dima in prahu. V enem samem trenutku se je vse to zgodilo. Dolge in strašne so bile naslednje sekunde. V bližini so še vedno udarjale bombe, zemlja se je zibala. Nikjer ni bilo ravnih in trdnih tal. Potem se je vse oddaljilo in nekam umirilo. Dim in prah se je polegel, da se je videlo, ušesa so zopet dojemala navadne, tudi človeške glasove. Kravji po obrazih in rokah — hujšega, hvala Bogu, ni bilo — so drug drugemu pomagali iz ruševin Prosvetnega društva in se zatekli k privatnikom za prvo pomoč.

Nekaj opravbe so v tistih zmedenih dneh odnesli »nepoklicani« zasebniki, ostalo pohištvo pa je našlo varno in gostoljubno streho pri dobrih in poštenih ljudeh. Zanimivo je, da je društveni klavir ostal nedotaknjen, čeprav je stal skoraj sredi sobe, niti omet ni padel nanj.

Kar hudo je človeku, ko gre mimo te podrtije, kakor zdaj izgleda hiša, kjer je bilo še pred dvema mesecema tako živahno, lepo in veselo življenje.

Amerika izpustila 136 italijanskih mornarjev

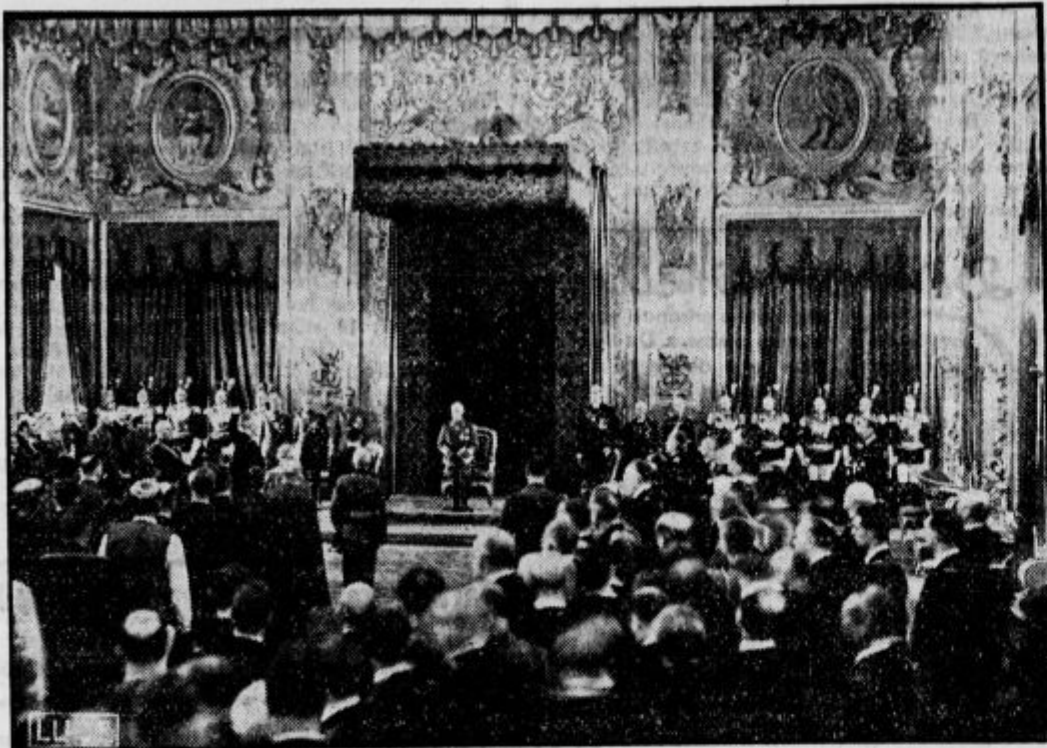
Costarica, 24. maja. Rj. 136 italijanskih in nemških mornarjev, ki so bili obtoženi, da so sami potopili svoje ladje in so bili aretirani, so bili izpuščeni na svobodo in so odpotovali v Panamo, od koder jih bodo prepeljali v domovino.

Zbirališče v Kanadi

Newyork, 24. maja. Rj. V Ottawi je bilo objavljeno, da se bo »ubežniška jugoslovanska vlada« nastanila v Kanadi, v Londonu pa bo imela samo skromno rezidenco za zbiranje. Obenem je bilo objavljeno, da bodo skupino jugoslovanskih letalcev ustanovili in izurili v Kanadi, v njo pa bodo zbirali Jugoslovane, ki žive v Kanadi in v Ameriki. (Piccolo.)

Ustanovitev Hrvatske države - rešitev jadranskega vprašanja

Savojska Vladarska Hiša ima velik delež pri zgodovinskih trenutkih

La storica cerimonia al Quirinale in Roma in cui la Maestà il Re Imperatore ha designato il Duca di Spoleto Re di Croazia. — Zgodovinski dogodek v Kvirinalu v Rimu, ko je Nj. Veličanstvo Kralj in Cesar imenoval Vojvodo Spoletskega za hrvatskega Kralja.

L'arrivo a Roma della Delegazione croata: il Duce e il Poglavinik Pavelić all'uscita della stazione Ostiense. — Prihod hrvatskega zastopstva v Rim: Duce in Poglavinik dr. Pavelić stopata iz poslopja postaje Ostia.

Rim, 24. maja. k. »Roma Fascista« piše v svoji zadnji številki: Monarhija je trdni temelj vsake avtoritarne revolucije. Nova hrvatska dinastija v okviru novega evropskega reda pomeni dejstvo velike revolucionarne važnosti, ker naglašuje ideje, zaradi katerih se vrši boj ne med skupinami držav, marveč med dvema svetovoma. Ustanovitev kraljevine Hrvatske je rešila jadransko vprašanje ter pri tem popolnoma zadovoljila duhovne in gmojne koristi Italije.

Medtem ko Aimon d'Aosta Savojski stopa na kraljevi prestol Hrvatske, zapušča njegov brat Amadej položaje pri Amba Alagiju, prepopen z italijansko krvjo. Savojska hiša ima velik delež na vseh velikih zgodovinskih dogodkih in je tudi to nekaka napoved dokončne zmage. Italija je s svojimi junaki in s svojimi mučeniki pokazala pot bodoče slave.

Hrvatsko-madžarske meje

Zagreb, 23. maja. V pogovoru s časnikarji je hrvatski Poglavinik dr. Pavelić povedal, da bo nova

meja med Hrvatsko in Madžarsko v glavnem šla tam, kjer je šla upravna meja za časa Avstro-Ogrske monarhije. Tudi hrvatske meje s Črno goro pojdejo po nekdanji državni meji.

V Medmuru so našli nafto

Zagreb, 24. maja. k. Blizu Gojle v Medmuru so našli pomembna ležišča nafte. Strokovnjaki so dijeli, da bo nafta, ki jo bodo pridobivali v tem kraju, zadostovala za vse potrebe države. V danem primeru jo bo mogoče pridobivati še za izvoz.

Profesor Salvini v Karlovcu. Ob priliki otvoritve italijanskega kulturnega instituta je obiskal Karlovec tudi rimski vseučiliški profesor Salvini v spremstvu generala Ferrarja, ravnatelja italijanskega kulturnega instituta iz Zagreba, in številnih drugih visokih osebnosti. Karloški župan je imel ob otvoritvi tega pomembnega zavoda slavnostni govor, v katerem je poudarjal velik pomen kulturnega zblizanja italijanskega in hrvatskega naroda. Govoril je tudi predsednik ustaškega poveljstva

Sprejemi pri Visokem Komisarju

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je določil naslednje sprejemne ure vsak dan razen srede:

od 8—10 funkcionarji Visokega Komisarjata, od 10—11 oblasti in načelniki, od 11—12 občinstvo.

Izobešanje državnih zastav

Visoki Komisarjat za Ljubljansko pokrajino, sklicujoč se na svojo odredbo glede izobešanja državnih zastav, sporoča, da se morajo takoj sneti vse zastave, ki so izobešene na oknih zasebnih stanovanj in javnih uradov. Izjema je samo za vojaške oblasti.

Zastave smejo biti izobešene samo od jutra do večera po navodilu Visokega Komisarjata. Ta odredba velja za mesto Ljubljano in vso pokrajino.

Gospodarstvo

Uvedba pengö v krajih, zaselenih po Madžarski. Dne 23. maja je madžarska vladla izdala uredbu, s katero so objavljene podrobnosti o uvedbi madžarske valute v onih krajih bivše Jugoslavije, katere je zasedla madžarska vojska. V smislu te zakonske uredbe bodo dinarji zamenjani v pengö po tečaju 10 din za 1 pengö. Z dnem 3. maja je prepovedano uvažati na to ozemlje dinarje. Kršilci te odredbe bodo kaznovani z ječo do 6 mesecev in denarno kaznijo 8.000 pengö.

Premog za kurjavo. Ministrstvo za korporacije je v sporazumu z glavnim ravnateljstvom državnih železnic izdalo predpise za dobavo premoga v poletnih mesecih, v kolikor služi za proizvodnjo toplote. Dobilo se bo 30% prijavljene potrebe, kar je prva kvota.

Obvezna organizacija denarnih zavodov v češkomoravskem protektoratu. Od 1. aprila dalje morajo biti denarni zavodi v češkomoravskem protektoratu obvezno organizirani v osrednji zvezi denarnih zavodov, ki ima tri skupine: zasebne banke, Denarni zavodi z javnimi nalogami in kreditne družbe. Predsedništvo osrednje zveze in sekcij imenuje minister financ za 3 leta.

Število hotelov v češkomoravskem protektoratu. V češkomoravskem protektoratu je 9000 hotelov, v sami Pragi je 100 hotelov in 40 penzionov; praški hoteli imajo na razpolago 5.000 sob in 8.000 postelj. Hoteli imajo najboljše kuharje. Oprema hotelskih sob je dobra.

Zaradi onemogočenega uvoza inozemskih strojev letos predvidoma veliko povpraševanje po smrekovem čreslu, za katerega se bodo nedvomno dosegle zelo lepe cene. Zaradi tega svetujemo vslem posestnikom in lesnim trgovcem, da obelijo vsako posekano smreko ter čreslo lepo posuše, kar bo sigurno v njihovo ter splošno gospodarsko korist.

Prebivalstvo Argentine. Po uradnih podatkih je štela Argentina koncem lanskega leta 13.518.320 prebivalcev. Naravni prirastek prebivalstva v letu 1940 je znašal 186.041. Glavno mesto Argentine Buenos Aires šteje 2.386.103 prebivalcev.

Šport

Nedeljski nogometni program

V nedeljo se nadaljujejo borbe za pokal Slovenske nogometne zveze, in sicer so na sporedu povratne tekme I. kola.

Dopolodne ob četrti na 11 bo na igrišču SK Mladice srečanje SK Ljubljane : SK Mladika.

Popoldne ob 5 sta dve tekmovalni, na igriščih Hermesa in Ljubljane. Na igrišču Ljubljane se sre-

v Karlovcu. Ob koncu te prisrčne slavnosti je navzočno občinstvo veselo pozdravljalo odlične zastopnike obeh narodov.

Hrvatski minister za vojsko v Karlovcu. V Karlovec je prispel minister za vojsko neodvisne hrvatske države, ki ga je poslal poglavinik dr. Pavelić, da pozdravi poveljnika druge armade. Sprejel ga je Ekse. general Ambrosio, obdan z vsem svojim častniškim zborom in krajevnimi oblastni italijanske in hrvatske narodnosti. Maršal Kvaternik je obšel italijanske čete, ki so skupno s hrvatskimi izkazale čast visokim osebnostim.

Pot človeka je - trpljenje

V tisočeri oblikah gre trpljenje skozi svet. Če bi naštevati samo bolezni, bi napolnili kar knjigo. In je trpljenje telesa in je trpljenje duše; pa so skrbi, krivice, pa je razočaranje; pa je revščina, lakota; pa mraz, stiska, beda, obup. Kolikor imen, toliko različnih vrst trpljenja. Na koliko obrazih se trpljenje in skrb tako natančno izražata, da utegneš to že od daleč videti. A še več je takih, ki svoje bolečine skrivajo pod krinko mirnega ali smehljajočega obraza. Koliko je ljudi, ki so kar srečni, če se le za uro odmakne breme s njih in koliko jih je postalo v svojih zahtevah do življenja tako skromnih, da se jim dozdeva že velikanska dobrota, če so le za nekaj ur brez bolečin! Nekoč sem za leto dni zbiral število samomorilcev. Tisto leto je vsakih pet minut kdo zavrgel svoje življenje. A koliko tednov gorja, koliko ur najbržkejših stiske, koliko muke in obupa je bilo vselej pred enim samim samomorom! Med vsemi bitji, kar koli jih je na svetu, nobeno ne trpi toliko kot človek. A koliko je pa še takih ljudi, ki še psa blagrujejo za njegovo življenje!

Večkrat se ti dozdeva, da je svet ena sama bolnišnica. Tu je soba pri sobi, dvorana pri dvorani — in vse so prenapolnjene. Mnogo trpljenja vidiš tu in toliko bolečin vseh vrst je v bolnišnici, da se utegneš ob pogledu nanje zmeraj potolašiti, češ, saj meni ni še prav nič hudo in je drugim še mnogo hujše. In zgodi se, da se v bridkosti in grenkosti kakkega človeka tako zamisliš, da si do dna presunjen in ne moreš tega ne podnevi ne ponoči pozabiti. Ko bi pa človek mogel videti vse trpljenje, vso stisko, vse skrbi, vso bridkost, ves obup enega samega mesta in slišati ves tisti jok in ječanje in ihtenje! Pa je na svetu na tisoče in tisoče različnih mest! In na vsem svetu je ni — posebno v teh dneh — ne ene hiše, kjer bi ne bilo že trpljenja in bolečin in nobenega takega kraja, kamor bi se človek zatekel pred trpljenjem in kamor bi mogel zbežati pred bolečinami! Pa tudi ene ure ni na svetu, v kateri se ljudje ne bi jokali, se od bolečin premetavali in v kateri jih ne bi bitale skrbi, tako da preklinjajo tisto uro, ko so bili rojeni. Tako je pot človeka eno samo trpljenje, a Bog je, ki bedi nad njim.

čata Svoboda : Jadran, v predtekmi ob 15.30 nastopita SK Ljubljana (kombinirana) : SK Moste. — Na Hermesovem igrišču bo ob 17 tekma Vič : Hermes.

Vse tri tekme bodo zanimive, najbolj pa srečanje Svoboda : Jadran, ker bo to odločilna borba za vstop v nadaljnje kolo zveznega pokalnega tekmovanja. Nedeljska zmaga Svobode ni bila tolikšna, da Trnovčani ne bi mogli računati na uspeh. Z izgubitvijo sportnih naprav je Jadran zašel sicer v krizo, ki pa je na pobudo mlajše generacije že prebrodena.

SK Mladika : SK Ljubljana. Vse prijatelje nogometa opozarjamo na današnjo revanžno pokalno tekmo med gornjima nasprotnikoma, ki bo na Stadionu SK Mladice na Kodeljevem ob 10.15 dopoldne. Ob 9.30 bo zanimiva predtekma. Vstopnina nizka.

Motosekcija ZSK Hermes poziva člane odbora na važno odborovo ejo 27. t. m. ob 8 pri Sestici. — Načelnik.

Tekma za Donavski pokal. Včeraj se je pričelo v Budimpešti teniško tekmovanje med reprezentancama Italije in Madžarske za Donavski pokal. Borba je bila prvi dan neodločena. Romanoni (I) je premagal Szigeta (M) 8:6, 6:2, Asboth (M) pa Cucellija (I) 3:6, 6:3, 4:6, 6:0. Jutri se tekmovanje nadaljuje.

Pet mednarodnih srečanj jutri. Razgibana športna nedelja bo jutri. Pet mednarodnih srečanj je na sporedu: V Berlinu bosta nastopili reprezentanci Švedske in Nemčije v hoji. V Kopenhagnu se srečata reprezentanci Nemčije in Danske v tekmi v hokeju. V tenisu bo dvojni dvoboj med Italijo in Madžarsko v Milanu in Budimpešti, v prvem srečanju ženske, v drugem moške ekipe. Borba se vrši za donavski pokal. V Budimpešti bodo imeli tudi dvoboj madžarski in slovaški boksači.

Nogomet Hrvatska : Nemčija. Med nemškimi in hrvatsko nogometno zvezo so se vršila pogajanja za nastop obeh reprezentanc. Dogovorjeno je, da bo to zanimivo srečanje dne 15. junija na Dunaju v stadionu v Pratu. Hrvatsko moštvo bo nastopilo najbrž v tej postavi: Glazer, Brozović, Dubac, Džanič, Jazbinsek, Lehner, Cimermančič, Wölfl, Lešnik, Pleše in Matekalo.

SK Jugoslavija je sklenila, da se bo preimenovala. Ta znani ligaški klub bo nasil v bodoče ime »SK Šumadija«. Bil je tudi predlog, da bi se klub imenoval SK Avala, vendar je večina bila za Šumadijo. Klub je začel popravljati svoje igrišče, ki je bilo zelo zanemarjeno.

Otroški podlistek

Pravljice Božene Nėmcove

Modri zlatar

Radoš je imel osemnajst let, ko so mu umrli starši. Ni mu preostajalo nič drugega, kakor iti v službo. Tedaj je sklenil, če že mora iti služiti, da gre v veliko mesto, kjer si bo dobil kakšno zaposlitev in kos kruha. Pospravil je svoje stvari in šel. Ne daleč od mesta ga je pozdravila Modrost z razumom. Od tega trenutka dalje je bil tako pameten in razumen, kakor da bi se izšolal v črnih šolah. Vse, česar koli se je pač lotil, se mu je moralo posrečiti.

Radoš hodi po lepih ulicah, kar mu pade v oko razkošna in blesteča se zlatarska izložba. Skozi okno vidi v delavnico, kjer sedi več zlatarskih pomočnikov. Na vso moč mu je bila všeč in takoj je sklenil, da ne bo šel za hlapca, temveč se hoče izučiti za zlatarja. Brez oklevanja stopi v zlatarnico, pozdravi mojstra, kakor se spodobi, in ga prosi, da bi ga vzel za vajenca.

»I, no, sprejel bi te že, sprejel,« je začel mojster, »pa se mi zdi, da si že malo

prestar za vajenca. Preden se izučiš, boš imel že skoraj šest in dvajset let. Seveda, če bi hotel zastoj...«

»Bi, gospod mojster. Nimam denarja, da bi plačal učenje. Bodite prepričani, da vam bom všeč in se trenutka vam ne bom potratil.«

»Pa ostanil!« mu je rekel mojster in mu odkazal prostor za njegove stvari, pa tudi ležišče. Ko je Radoš odložil svojo culo in se uredil, je takoj sedel k delu, ki mu ga je mojster

odkazal. S početka so se mu tovariši vajenci smejali, da je neroda nerodna, takoj pa so obmolknili. Kar je vzel Radoš v roke, vse se mu je posrečilo, in česar so se drugi utili nekaj let, je znal v dveh tednih. Čez štirinajst dni je delal že prstane, uhane in zapestnice tako lepo, da je bilo kar veselo gledati.

»Ne vem,« je rekel mojster svoji ženi, »kaj naj si mislim o Radošu. Ali je že izučen, pa ima neme za norca, ali pa je rojen pod tako zvezdo.«

»Ne verjemi, da bi te potegnil. Kar on reče, je vse resnica,« se je postavila mojstrovka za učenca, ki je bil tudi njej všeč.

V štirih tednih je bil izučen, kar mu je mojster potrdil in ga še bolj vzljubil. Nekoč se je z mojstrom sprehajal po mestu, ki je bilo zelo veliko in je v njem stanoval kralj. Tu je zapazil Radoš ob vratih na kol natakajeno lobanjo. Takoj vpraša mojstra, kaj naj pomeni.

In mojster mu je začel pripovedovati:

»Naš kralj ima edino hčer, tako lepo gospodično, kot je ni daleč naokoli. Od dvanajstega leta dalje pa ne govori nič več. Ali je to božja volja ali njena lastna kaprica, ni mogel doslej še nihče ugotoviti. Kaj je že bilo tu zdravnikov in učenih mož, pa nihče ni pripravil do tega, da bi spregovorila vsaj besedico. Ona pa bere, se sprehaja, veže krasne stvari, pa vse — molče. Pred tremi leti se je tu prikazala neka modra vedeževalka, ki je rekla, da je kraljična Libena začarana, in da bo tako dolgo taka, dokler ne bo stopil pred njo mladeč, ki bi jo pripravil do besede. Tedaj je kralj razglasil, da bo tistemu, ki mu bo hčer pripravil do govora, dal njo za ženo, pa naj bo bogat ali siromak. Vse vrste mladeniči so že prišli sem, zgledali se pri kralju in nadlegovali princezo, toda nihče je ni ozdravil. Kralju je šlo že na živce, kraljični pa še bolj. Zaprla se je v svojo sobo in ni se hotela več prikazati ljudem pred oči. In razglasil je zato zopet kralj, da bo vsak, ki se bo priglasil h kraljični in je v treh dneh ne bo izlečel, obglavljen. Pehanje za princezo je prenehalo, toda pred kratkim je prišel od nekod mlad gosposdič zelo lepe postave. Kralj mu je dovolil, da poizkusi srečo. Tri dni je, kot pravijo, klečal pred Libeno in jo prosil, da bi mu spregovorila vsaj eno besedo, pa je ni ganilo. In tako je ta zlahtni mladenič izgubil tretji dan glavo. In sedaj je natakajena tu na kolu. Odlej se še nihče ni oglašil pri kralju in tako že pet let ni kraljična spregovorila z nikomer.«

Radoš se je temu začudil in lepa Libena se mu je zasmilila v dno srca. Že eno leto je bil pri svojem mojstru, ki ga je imel rad kot svoje oko v glavi, in se je že posvetoval s svojo ženo, ali bi ga ne kazalo, če bo vedno ostal tako dober fant, vzeti za svojega. Svojih otrok namreč nista imela.

(Dalje prihodnjik.)

V nedeljo na Rakovnik!

Na Rakovniku je v nedeljo, 25. maja slovesno praznovanje Marije Pomočnice kristjanov po sledečem sporedu:

Svete maše s pridigo bodo ob 6, 8 in 9. Ob 10 bo imel pridigo in pontifikalno sv. mašo prevz. g. škof dr. Gregorij Rožman. Ob pol 12 bo zadnja tiha sv. maša.

Popoldne ob pol 4 bo govor (g. Andrej Farkas), nato procesija s kipom Marije Pomočnice. Procesijo bo vodil Prevzvišeni.

Glasbeni spored: Med pontifikalno sv. mašo bo mešani zbor salezijanskih gojencev in bogoslovcev izvajal sledeče skladbe ob spremstvu opernega orkestra: Dr. Fr. Kimovec: »Ti si Peter«, A. Rihovsky: »Missa Loretta«, A. Chondowski: Graduale, St. Premr: »Marija Pomočnica«.

Vrstni red procesije je sledeč: 1. Križ, 2. oddelek ministrantov, 3. godba salezijanskega zavoda na Selu, 4. bandero Marije Pomočnice, 5. gojenci salezijanskega zavoda na Rakovniku, 6. Mladinski dom z Rakovnika, 7. belo oblečeni dečki, 8. gojenci salezijanskega zavoda na Selu, 9. bandero Srca Jezusovega, 10. Mladinski dom s Kodeljevega, 11. fantje in moške, 12. godba Mladinskega doma s Kodeljevega, 13. Fantovski odskri v krogih, 14. Marijine družbe z zastavami, 15. Marijina družba žena pri sv. Jakobu, 16. Kongregacija Marije Pomočnice pri sv. Jožefu, 17. Jozefinum, 18. redovnice z gojenkami, 19. narodne noše, 20. deklice v barvnatih oblekah, 21. belo oblečene deklice, 22. godba z Rakovnika, 23. ministrantji, 24. pevski zbor, 25. duhovščina, 26. Prevzvišeni, 27. kip Marije Pomočnice, 28. belo oblečene deklice, 29. Dekliški krožki v krogih, 30. belo oblečene gospodične, 31. žene in dekleta.

Zbirališča za procesijo so: Moška mladina in ZFO na zavodskem dvorišču, Dekliški krožki pri lurski votlini, belo oblečeni otroci pri gradu, moške pred cerkvijo, redovnice, narodne noše in Marijine družbe v cerkvi.

Prav posebno vabimo narodne noše, belo oblečene otroke, člane Fantovskih odsekov, članice Dekliških krožkov in moško mladino.

Vsa procesija bo filmana.

Bramorje in voluharje

uniči preizkušeno sredstvo BRAMORIN. Navodila v drogeriji KANC — Ljubljana, Židovska ulica 1

Koledar

Nedelja, 25. maja: 6. povelikonočna; Gregor VII., papež.

Lunina sprememba: mlaj ob 6.18. Herschel napoveduje spremenljivo vreme.

Ponedeljek, 26. maja: Filip Neri, spoznavalec in ustanovitelj reda; Eleuterij, papež in mučenec; Prisk, mučenec.

Torek, 27. maja: Beda Častiljivi, cerkveni učitelj; Janez I., papež in mučenec; Julij, mučenec.

Novi grobovi

† Skladatelj Slavko Osterc

V petek, 23. maja, je po hudi boleznii umrl v zavetju sv. Jožefa na Vidovdanski cesti znani slovenski moderni komponist, profesor na Glasbeni akademiji v Ljubljani Slavko Osterc. Rojen je bil 1. 1895 v Veržetu pri Ljutomeru. Tik pred vojno je napravil maturo na učiteljski v Mariboru, bil nato kot učitelj v Košakih, Sevnici, Studencih pri Mariboru in v Celju. L. 1925-27 je študiral Glasbeno akademijo v Pragi in jo končal. Ze tedaj si je pridobil lepo ime v českih modernih glasbenih krogih ter je tudi sicer zelo podlegel moderni češki revolucionarni glasbi. Z diplomom je prišel v Ljubljano, kjer je postal profesor na državnem konservatoriju za harmonijo, kontrapunkt, kompozicijo itd. Ko se je ustanovila Glasbena akademija, je postal profesor na srednji šoli akademije, kar je bil vse do smrti.

Pokojni Slavko Osterc je bil velik glasbenik ter je predstavljal v slovenski glasbi najmodernejšo glasbeno smer. Mnogo je njegovih kompozicij, saj je spadal med najbolj plodne naše glasbenike. Bolj kot v vokalni glasbi pa je imel uspeh v simfoničnih kompozicijah, s katerimi je prodrl tudi v zunanji svet. Mnogo njegovih simfoničnih del je bilo izvajanih na raznih mednarodnih glasbenih festivalih ter je predstavljal z njimi slovensko moderno pred svetom. Tudi doma je bil Osterc na programu slehernih simfoničnih prireditelj. Čeprav se marsikdo ni mogel spriznati z njegovo atonalno glasbo, mu vendar nihče ni odrekal velike notranje sile, ki ga je delala za velikega glasbenika. Z njegovo smrtjo bo izginil iz našega življenja predstavnik povojne glasbene revolucije, ki se sedaj zopet vedno bolj uravnaveša in pomirja. V Ostercu pa je buhala z vso močjo na dan disharmonija modernega človeka, kakršna sedanji čas neče več poznati. V zgodovini slovenske glasbe bo njegovo ime živelo v lepem slovesu. Za prodor slovenske glasbe v svet pa je storil veliko, kar je treba še posebej poudariti.

Pogreb pokojnega skladatelja bo v nedeljo, 25. maja iz kapelice sv. Petra na pokopališču k Sv. Križu. R. i. p.

† Ivan Ciber

V Ljubljani je dne 23. maja po dolgi in mučni bolezni, v 78. letu svojega življenja, mirno v Gospodu zaspal gospod Ivan Ciber, upokojeni tiskarski strojnik. V naši tiskarni je deloval nad 40 let. Pri delu je bil vedno okreten in mladeniško čil, poln humorja. Bil je na glasu poštenega in priznane vestnega delavca, pravi tip starih tiskarjev. Zadnja leta je preživel v zaslužnem pokoju. Lotila se ga je bolezen, ki ga ni več zapustila. Vdano je prenašal trpljenje ob skrbni negi ljubljene soproge, ki se je trudila, da mu omili jesen njegovega življenja. Kakor je moško prenašal vse tegobe v dela polnem življenju, tako je tudi vdan v božjo voljo umrl. S soprogo sta vzgojila številno družino, ki se pošteno preživlja po širnem svetu. Z rajnim lega v grob zopet stara korenina v tiskarskem poklicu. Pogreb blagega pokojnika bo v nedeljo, dne 25. maja, ob 3 popoldne z Zal, iz kapelice sv. Kristofa, na pokopališču k Sv. Križu. — Naj mu sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje.

Osebnosti

Na vnebohod sta se poročila v frančiškanski cerkvi v Peter Konov, profesor, in gdž. Štefka Kosta, krojačica, hčerka našega delovnega naročnika. Prišli sta bila nevestin brat Kosta Lado in ženinov sošolec Kunstelj Franc, poročil pa ju je ženinov sošolec Cukale Jože. Iskreno čestitamo!

— Poroka. V ponedeljek, dne 19. maja, sta se v župni cerkvi v St. Vidu pri Stični poročila Mlečnik Ivan in Šemrov Zalka. Poročal je domači kaplan g. Janez Bergant. Za pričo je bil ženinu

njegov sorodnik inž. Guzelj Darko, nevesti pa Pevec Ignacij, župan občine St. Vid. Mladoporočencema želimo na novi življenjski poti veliko sreče in božjega blagoslova.

Kino Kodeljevo tel. 41-64

Danes ob 14.30, 17.30 in 20 uri dva krasna filma s hrvatskimi napisali

Ciganska kri Gost podzemlja

— Birmovanje v ljubljanski škofiji. Birmovanje v ljubljanski stolnici se bo vršilo letos o binkošti kakor po navadi. Birmovanje v župniški dekaniji je preloženo na mesec junij in se bo red pravočasno objavil. Birmovanje v ostalih dekanijah, ki so letos na vrsti, pa je preloženo na nedoločen čas.

— Predsedstvo ljubljanske podzveze ZFO poziva članstvo ljubljanskih in okoliških fantovskih odsekov, da se danes v nedeljo popoldne gotovo udeležijo procesije Marije Pomočnice na Rakovniku. Procesija se bo pričela ob pol 4 popoldne pred cerkvijo. Vse člane pozivamo, da se te pobožnosti gotovo udeležijo v krogih brez praporov. Bog živi! — Predsedstvo.

Zveza dekliških krožkov vabi članice in mladenke, da se v kroju ali civilni udeležijo procesije Marije Pomočnice kristjanov na Rakovniku v nedeljo, 25. maja t. l. popoldne.

— Narodne noše lepo vabimo, da se v nedeljo popoldne v največjem številu udeležijo procesije Marije Pomočnice na Rakovniku v Ljubljani. Prav tako prosimo starše, naj pripeljejo belo oblečene otroke. Procesijo bo filmal italijanska filmska družba Incom in bomo v doglednem času tudi v ljubljanskih kinematografih lahko na platnu gledali to procesijo.

— Vincencijeva konferenca za akademike stoji pred velikimi nalogami. Vse polno akademikov, srednješolcev in drugih se obrača na nas dan za dan s prošnjami za hrano in razne druge podpore. Vsi oni, ki so doslej podpirali Vincencijevo konferenco, se naprošajo, da posebno sedaj podprejo naše karitativno delo. Vincencijeva konferenca za akademike, Ljubljana, Semeniška ul. 2-II., štev. ček. računa 15.838.

— Vlagateljem Poštne hranilnice po določenih navedbah visokega komisarja za ljubljansko pokrajino štev. 26 (Službeni list za Ljubljansko pokrajino, štev. 40 z dne 17. V. 1941) ni treba prijavljati njihovih terjatev proti Poštni hranilnici v Belgradu iz hranilnih knjižic Hranilnici dravske banovine v Ljubljani, ker bo to napravila zanje Poštna hranilnica v Ljubljani. Pač pa se vlagatelji

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

Predstave ob 10.30, 15., 17., 19. in 21. uri!

Pretrgaliva ljubzenska drama po rom. E. Bronte

Glas v viharju

Laurence Olivier, Marie Overon, David Niven (slovenski napis) — Ob 10.30 znižane cene!

Kino Matica, telefon 22-41

Junaške pustolovščine

Gary Cooper, Andrea Leeds. Film močne in romantične vsebine ter drznih podvigov v boju z mohamedanskimi Maori

Kino Sloga, telefon 27-30

Poslednji udarec

Borba za slavo in čast — Attila Hörbiger Camilla Horn, Ludwig Schmitz — Film je opremljen s hrvatskim besedilom

Kino Union, telefon 22-21

Italijanščina brez učitelja

Naslednji stavki za vajo v imperativu Vam gotovo ne bodo delali težav. Prevedite jih in jih vpišite v svoj zvezek.

Cambia il tuo danaro! Accendiamo le candele! Comprate delle ciliege! Chiama il tuo compagno! Allacciate le vostre scarpe! Non bruciare queste lettere! Cercate il mio libro! Studiate le vostre lezioni! Vesti i bambini! Il più presto possibile! Segrete kaveli! Začni svojo nalogo! Pojmo glasbe! Ne poj tako glasno! Uganite to uganko! Poslušajte moj nasvet! Ne jej toliko sadja! Zahvalimo Boga!

Nekaj neznanih besed k zgornjim stavkom:

cambiare — zamenjati	riscaldare — segreti
accendere — prižgati	cominciare — začeti
la candela — sveča	il tema — naloga
delle ciliege — češenj	cantare — peti
il compagno — tovariš	forte — močno, glasno
allacciare — zvezati	così — tako
bruciare — sežgati	indovinare — uganiti
studiare — študirati,	l'enigma m. — uganka
učiti se	ascoltare — poslušati
la lezione — lekcija	il consiglio — nasvet
vestire — obleči	tanta frutta — toliko sadja
il più presto possibile — kar najhitreje možno	ringraziare — zahvaliti
goče	(se)

ENAJSTA LEKCIJA

Pomenili se bomo o človeškem telesu ter se seznanili s sedanjim deležnikom in gerundijem.

Čeprav je človek (l'uomo) sam dandanes malo vreden, si bomo vsaj njegovo boro telo (il corpo) nocoj malo izposodili in se ga naučili imenovati po italijansko. Zdrava koža (la pelle) je dandanes velik zaklad, glava (la testa) na pravem mestu tudi. Trda lobanja (il cranio) je dobrodošla, možgani (il cervello) pod njo so potrebni, lasje (il capello — i capelli) nad njo pa ne vedno.

Na obrazu (la faccia, il viso) ločimo: čelo (la fronte), oči (l'occhio — gli occhi) z vekami (la palpebra), trepalnicami (le ciglia) in obrvmi (le sopracciglia), potem nos (il naso) z nosnicami (le narici), lica (la guancia — le guance), usta (la bocca) z ustnicami (il labbro — i labbri in obrvi (la labbra), jezikom (la lingua), nebam (il palato), zobmi (il dente), dlesnom (la gengiva) in glom (la gola), ter naposled ušesa (l'orecchio — gli orecchi). Čeljusti se imenujejo la mascella, brada il mento, kar na njej raste, pa je la barba (brki so i baffi). Vratu se reče il collo.

Na trupu (il tronco) ločimo ramena (la spalla), prsi (il petto), hrbet (la schiena), stran (il fianco), boke (la gamba) in trebuh (il ventre).

Udje (il membro), ki na njih ločimo sklepe (l'articolazione), so roke in noge.

Roko deli Italijan v zgornji del (il braccio) in v spodnji del (od zapetja do konca prstov — la mano). Na gornjem delu ločimo nadlaket (il bracc-

ponovno opozarjajo, da naj na poštah takoj prijavijo svoje poštne-hranilne vloge.

— Vsi bivši aktivni častniki, vojaški uradniki, podčastniki in državni mojstri naj se gotovo zglasijo v ponedeljek, 26. t. m. in sicer: Častniki v mestnem vojaškem uradu, Ambrožev trg, a ostali v Hrenovi ul. št. 11 zaradi zbiranja potrebnih naknadnih podatkov.

— Za pogorelee na Igu so darovali: Neimenovani 2.000 din, dr. Pegan Ladislav 100 din, dr. Leskovic Franc 100 din, Neimenovani za družino Smole Strukelj 100 din, Neimenovani za družino Smole 100 din, skupno 2.400 din. Bog plačaj!

— Brezposelni davčni uslužbeni (uradniki, zvaniki in služitelji) naj se zaradi evidence javijo društvu davčnih uradnikov v Ljubljani, Sodna palača, soba št. 4. Prijavijo naj se vsi, organizirani in neorganizirani.

Dober okus

— Vse akademsko izobražene žene, ki so zaradi razmer izgubile službo in eksistenco, vabimo, da se javijo v Ljubljani v Pražakovi ulici 12-III. vsak delavnik od 8 do 9 zjutraj.

— Roman Herbst, gojenec-kaplar bolničarske šole v Nišu, kasneje v ujetništvu v Skoplju, in Bruno Herbst, gojenec inženirske šole v Sabcu, se še nista vrnila. Vljudno prosimo vse, ki o njima kaj vedo, da sporoče na naslov: Karel Herbst, Bezenškova ul. 31, Moste-Ljubljana.

— Petervina Vinko, gojenec avijatiške šole v Kraljevu, se še ni vrnil. Če kdo o njem kaj ve, lepo prosimo, da nam javi na naslov: Bernekerjeva ulica 44, Moste-Ljubljana.

— Komu je kaj znanega o Zupančiču Pavletu? Služil je kadriški rok, šofer pri avto komandni 1. četa v Belgradu. Ponesrečil se je na vožnji od 6. do 7. aprila 1941 in je bil prepeljan v vojaško bolnišnico Topla. Če kdo kaj ve o njegovi usodi, naj javi proti povrnitvi stroškov na naslov: Zupančič Franc, Zadvor št. 62 p. Dobrunje.

Ljubljana

† Ivan Tomažič, najstarejši ljubljanski gasilec, ki so ga pokopali v četrtki, na praznik Vnebohoda, na pokopališču pri Sv. Križu ob veliki udeležbi ljubljanskega občinstva in gasilcev. Pogreba se je udeležila z zastavo tudi Marijina kongregacija v Križankah, katere zvest član je bil rajni 39 let. Tudi gasilca četa ljubljanska je spremlila svojega najstarejšega poštvovalnega delovnega člana z zastavo. Svoje včerajšnje poročilo izpolnjujemo v toliko, da je rajni g. Tomažič prej več let stanoval pri svoji hčerki ge. Viktorji, zadnji čas pa je stanoval pri hčerki g. Pepei in Emi v Verstovškovi ulici 7. — Rajnega gospoda bomo vsi ohranili v častnem in trajnem spominu.

cio propriamente detto), komolec (il gómito) in podlaket (l'avambraccio). Na roki (l'levici, desnici — la mano destra, sinistra) imamo dlan (il palmo della mano) in prste (il dito — le dita): palec (il pollice), kazalec (l'indice), sredinec (il medio), prstanec (l'annuläre), meziniec (il dito mignolo). Prsti imajo nohte (l'unghe f.). Pest se imenuje il pugno (kar pomeni tudi udarec s pestjo ali pa pestico, prgšče).

Tudi noga se deli na zgornji del (la gamba) in na spodnji del ali stopalo (il piede). Bedro ali stegno se imenuje la coscia, koleno il ginocchio, golen je la gamba propriamente detta (meča — il polpaccio), gleženj pa je la noca del piede. Na stopalu samem imamo podplat (la pianta), peto (il calcagno) in prste (le dita del piede; palec na nogi — il dito grosso).

Ogrodje telesa je okostje (l'ossatura f., lo scheletro), sestavljeno iz kosti (l'osso m.). Mozeq se imenuje il midolo. Meso (la carne) tvorijo mišice (il muscolo) in kite (il tendine). Važne so žile (la vena), po katerih se pretaka kri (il sangue), važni so tudi živci (il nervo).

V notranjosti trupa imamo drob (le viscere): srce — il cuore, želodec — lo stomaco, čreva — gli intestini m., jetra — il fegato (z žolčem — il fiele), ledvice — il rene, vranico — la milza, mehur — la vescica.

V naslednji lekciji bomo izvedeli za poimenovanje opravi in lastnosti človeškega telesa. Za nocoj pa samo še majhen dvotip:

Tagliata, tagliat

Sábato scóro, méntre mi facévo rádere⁵ la bárbá, sentivo⁶ il rasóio⁷ raschiármí⁸ maledetta⁹ ménte¹⁰ la pèlle.

— Quésto rasóio non tagliá! — dico al par-ruchiére¹¹ ma non hò ancóra finito di parláre che¹² sènto un vón¹³ brucióre¹⁴ alla guancia destra.

— Vedéte, Vi siéte ingannáto, ¹⁵ — mi rispónde il barbiére, asciugándomí¹⁶ quálche góccia¹⁷ di sánguè che mi usciva¹⁸ dálla ferita¹⁹.

1 tagliare = rezati; tu 3. os. edn. pres. — 2 so. bota. — 3 minul. — 4 medtem ko. — 5 mi facévo rádere = se si dal briti. — 6 sentire = čutili. — 7 britev. — 8 raschiare = praskati; tu prevedi: kako mi praska. — 9 presneto. — 10 brivco. — 11 ko. — 12 živ. — 13 pekoča bolečina. — 14 ingannarsi = zmotiti se; tu: zmotiti ate se — 15 asciugarsi — posušiti; oblika »asciugando« je gerundij, ki bomo o njem govorili prihodnje; prevedi: medtem ko mi briše, suši. — 16 kaplja. — 17 uscire = veni priti; nepravilen glagol, imperfetto je seveda pravilen. — 18 rana.

Popravi Tiskarski škrt nam je je zopet zagodel. V 20. nadaljevanju nam je zmešal odstavke: iz konca drugega stolpca sodijo trije odstavki od zvezdice pa do prav drugega tiska — na začetek prvega stolpca — V 21. nadaljevanju je spremenil pri vzgledu »parlare« pravilno obliko imperativa 3. os. množine: namesto párl-anol mora biti seveda párl-inol in sicer dosledno. — Bralec je najbrž sam popravil napako v prvem stolpcu, 31. vrsti (od zgoraj šteto), kjer stoji: ... toda imamo oblike za 3. osebo... namesto ... nimamo oblike...

E. I. A. R. - Radio Lubiana

Radijske poslušalce, ki slede pouku italijanščine po radiu, opozarjamo, da bo predavatelj g. prof. dr. Stanko Lehen v svojem predavanju v nedeljo, dne 25. t. m. ob 19 h razlagal besedilo IV. lekcije, ki je bilo natisnjeno v petkovi številki.

— I V Križankah ima v nedeljo, 25. maja popoldne ob šestih slovesen shod ondotna moška Marijina družba. Po govoru bo darovanje za namenjeno družbo, po litanijah pa obnovitev posvečenja. — V ponedeljek zjutraj ob šestih je sv. maša za pokojnega sobrata Ivana Tomažiča, v torek zvečer ob navadni uri pa kratka odborova seja.

I V nedeljo bo pomemben dan za kulturno Ljubljano. V Jakopičevem paviljonu bo ob 11 odprta razstava moder. slovenske likovne umetnosti. Razstava bo zanimiva, saj se udeležijo svojimi deli 14 znanih slov. likovnih umetnikov, članov DSLU: Globočnik O., Gorše F., Kalin B., Kalin J., Kos G. A., Kregar S., Maleš M., Mušič J., Omersa N., Pregelj M., Putrich K., Sajevic E., Sedej M., Smerdu Fr.

I Predstava Nicodemije »Učitelj« se prične ob 7 zvečer. Vstopnice bodo na razpolago dopoldne od 10 do 12 pri blagajni v frančiškanskem prehodu, popoldne pa od 5 dalje. Obisk toplo priporočamo.

Darujte za starološki »Dcm slepih«

zavod za odrasle slepele

Čekovni račun št. 14.672 - »Dom slepih«, Ljubljana

I Večer pesmi in arij, ki ga bo pela naša odlična altistka ga. Franja Golobova jutri, v ponedeljek ob 20 v veliki Filharmonični dvorani, bo imel naslednji spored: Pergolesi: Eia Mater, arija iz oratorija Stabat Mater; Carissimi: Pesem in zmaga; Falconieri: Lepe oči; Scarlatti: Ze sonce vzjahaj; Respighi: Megle. Sledil bo slovenski del sporeda, ki obsega naslednje samospespe: Benjamin Ipavec: V spominsko knjigo; Adamič: Kot iz tihe zavljene kapele; Lajovic: V mraku in Zalostna deklica (prva izvedba); Škerjanc: Beli oblaki; Lipovšek: Tebi (prva izvedba); Osterc: Procesija. Nato slede arije, in sicer: Čajkovski: Arija Pauline in Pikove dame; Saint-Sans: Arija iz opere Samson in Dalila; Verdi: Arija Acuzene iz opere Trubadur, Pri klavirju pianist Marjan Lipovšek. Predprodaja v Knjižarni Glasbene Matisce. Na koncert, ki bo prvovrsten umetniški dogodek, opozarjamo in vabimo vse glasbo ljubivo občinstvo.

I Zahvala. Namesto venca na grob pokojnega g. Ivana Tomažiča je darovalo uradništvo Visokega Komisariata 550 Din Vincencijevi konferenci v Trnovem. Bog plačaj!

I Dar Rdečemu križu. Uradništvo Pokojninskega zavoda v Ljubljani poklanja Rdečemu križu, socialnemu odseku, znesek 1255 din v počastitev spomina gospe Marije Vrančič, matere direktorja Pokojninskega zavoda gospoda dr. Janka Vrančiča.

I Ferkulj Frane, kaplar, ki je služil vojaški rok pri 7. bat. 3. div. 9. artil. polku v Kragujevcu, se še ni vrnil. Baje je odšel 7. aprila proti Subotici. Kdor bi o njem kaj vedel, je naprošen, da proti povrnitvi stroškov sporoči na: Ferkulj Jože, Ljubljana, Wolfova ul. 12.

I Sohotni živiliški trg. Ob sončnem vremenu je bil sobotni trg živahan in dobro obiskan ter tudi založen z raznimi potrebščinami, zlasti z zelenjavo. Treba je omeniti, da še prinašajo na trg Krakovčanke in Trnovčanke domačo solato, tako imenovano vodenko, ki je po 16 din kg, nekatere so celo zahtevale 20 din za ko. Glave so lepe. Ostala glavna solata, uvožena iz Italije in Dalmacije, je bila splošno po 14 do 18 din kg. Obilo je bilo na trgu špinacije, ki je bila po 6 do 8 din kilogram. Domače čebule je bilo malo. Bila je po 9 din kg. Goriška bela čebula je bila 14 do 16, goriški grah v strokih pa po 12 do 14 din kg. Na živilskem trgu je bilo do 50 kg starega krompirja, ki je bil po 2.50 din kg. Cene so krompirju stalne. Na Sv. Petra nasipu je bil večeraj le en voz krompirja. Bil je kaj hitro prodan. Razne povrtnine je na trgu v obilju po stalnih cenah. Šopek peteršilja, tri korenine, po 0.50 din. Sedaj v majniku so se po lepem vremenu pojavili na trgu prvi smrekovi vršički; liter 2 din. Mesa je bilo nekaj več kakor prejšnji teden. Po nekaterih mesnicah je bilo naprodaj tudi nekaj svinjskega mesa. Na prostoru, kjer je ob petkih ribji trg, je bilo do 100 kg malih morskih rib, tako sardel, giric in sardonov. Pripeljane so bile iz Trsta. Morske ribe so bile po 28 do 30 din kg. Splošno je na trgu je ob zgodnjih jutranjih urah vladalo živahno vrvenje. Odprtih je bilo več mesarskih stojnic, ki so bile poprej zaprte.

Potujemo v Beograd

Sprejemamo naročila privatnega in trgovskega značaja vsak dan do vsteviš torka 27. t. m. do 12

„SERVIS BIRO“, Ljubljana, Sv. Petra cesta 27/L. — Telefon 21-09

Gledališče

Drama. Začetek ob 19. Nedelja, 25. maja: »Učenjak. Izven. Znižane cene od 20 din nazval. — Ponedeljek, 26. maja: Zaprt. — Torek, 27. maja: »Trideset sekund ljubezni. Red Torek. Opera. Nedelja, 25. maja: ob 15 »Princeska in zmaj«. Mladinska opereta. Izven. Globoko znižane cene od 24 din nazval. — Ob 19 »Faust«. Izven. — Ponedeljek, 26. maja: Zaprt. — Torek, 27. maja: Baletni večer. Red B.

Odvetnik dr. Stanislav Žitko

je preselil svojo pisarno na Tyrševo cesto 38, I. nadstropje (bivša Zadruga zveze nasproti Gospodarske zveze). — Telefon 20-21

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: v nedeljo: dr. Piccoli, Dunajska cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62 in mr. Gartus, Moste, Zaloška c. 47; v ponedeljek: dr. Kmet, Dunajska cesta 43; mr. Trnkoczy ded. Mestni trg 4 in mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

Poizvedovanja

Kuverta s 1600 dmarji sem zgubil dne 23. maja. Poštenega najditelja prosim, da odda denar v upravo »Slovenca« proti dobri nagradi. Izgubila sem zorzel-svileno ruto od Tivolija čez Rožnik nazaj v mesto. Najditelja prosim, naj jo prinese proti nagradi v upravo »Slovenca«.

Zemlja - jekleni zvon

Petdeset milj pod zemljo — Notranjost zemlje je težka kot železo
Kako nastanejo potresi?

Francoski matematik Laplace si je v XVIII stoletju zamišljal zemljo kot raztopljen krogi s tanko skorjo. Nekateri učenjaki so še danes tega mnenja, dopuščajo pa možnosti, da se je Laplace v nekaterih malenkostih lahko motil. Drugi zopet pravijo, da je zemlja masivna vse do središča. Kakor torej vidimo, nihče točno ne ve, kakšna je notranjščina naše zemlje.

Zadnje čase so izvirali v zemljo velikanske luknje, ki so sicer, ako jih gledamo v pravilnem razmerju z zemljo, tako majhne, kakor vbojilaj šivanke v kakšno goro, na drugi strani pa nam vendar lahko vsaj nekoliko pomagajo pri reševanju te uganke. Čim globlje v zemljo prodirajo, tem toplejša je. Pri vsakih 60 čevljev naraste toplota za stopinjo Fahrenheit. Doslej so prodrli za pol-drugo miljo globoko. Če se toplota tudi globlje stopnjuje v enakem razmerju, ne vemo, ognjeniki nam to dejstvo vsekakor potrjuje.

Nekateri učenjaki menijo, da je 50 milj pod zemeljsko skorjo neka tekoča snov. Nekatera dejstva nam dajo slutiti, da je v tem morda zrno resnice. Zemeljske celine tvorijo po večini veliki skladi granita. Morsko dno in vulkanski otoki so večinoma iz bazaltnih skladov. Bazalt je prišel na zemljo v teku stoletij kot lava iz ognjenikov. Iz tega se da sklepati, da sloni zemeljska površina, ki je iz lažje snovi, katere se je obdržala na površju, ko so se tekoče snovi strjevale, na težjih bazaltnih plasteh, vse skupaj pa plava v morju bazalta, ki je še nižje v tekočem stanju.

Radioaktivne rude

Če je zemlja na takih temeljih, je vsakomur jasno, da zemeljska skorja ni in ne more biti kdo ve kaj močna. Geologi imajo zato dovolj dokazov. Celi bloki zemeljske skorje so popokali. V eni teh razpoklin je Rdeče morje. V Narodnem vrtu v Glaciu se ljudje ne morejo načuditi okoliškim naravnim krasotam. Toda ti divni bregovi so bili nekoč jezersko dno. Pozneje so se strdili, dvignili, ledeniki in voda so jih oblikovali in jih potegnili 14 kilometrov od prvotne lege. Najslabše ozdravljena brazgotina pa oš danes vsakomur pade v oči. Zemlja je trpela.

Kljub tem lastnostim zemeljske skorje pa ne verujejo vsi, da je notranjost zemlje res tekoča. Poskusi so pokazali, da večine bazalta in drugih snovi, ki so globoko pod skorjo, ni mogoče raztopiti, ne da bi se obenem tudi povečal njihov obseg. Če je zunanji pritisk dovolj močan, se vključijo veliki vročinski skladi ne raztope. Nekateri pravijo, da so v notranjosti zemlje deloma tekoči, deloma pa trdni pasovi in to zaradi speči zemeljske notranjščine — radioaktivnih elementov. Torij in uran, najtežja elementa v naravi, se vedno menjata zaradi gibanja in previranja svojih atomov,

dokler končno ne dobijo lastnosti — svinca. Med razpadanjem so nastali veliki toki in valovanje, ki je izvajalo toploto. Neki drugi učenjak je že pred pol stoletjem trdil, da se zemlja ne bi mogla vrteti okoli svoje osi, če bi bila v tekočem stanju. To je dokazoval z jajcem: kuhano jajce, ki je bilo znotraj trdo, se je lahko hitro vrtelo okoli osi, surovo pa ne. Ali velja to tudi za zemljo?

Ta učenjak je tudi opozarjal na to, da bi prišlo pod vplivom sonca in lune do plime in oseke tekoče snovi v zemeljski notranjščini, če bi bila tekoča, kakor nastane plima in oseka na morju. Zemeljska skorja bi se dvigala in padala kakor voda v morjih, emila pa da ni žoga, s katero bi se narava igrala. Toda Michelson in Gale sta z različnimi poskusi dokazala plimo in oseko v notranjosti zemlje! Pet sto čevljev globoko pod zemljo sta zakopala steleno cev, napolnjeno z vodo. Pokazalo se je, da se zemlja čisto malo nagiblje vzporedno z gibanjem lune. Plima in oseka, ki sta jo ugotovila, pa je imela le tretjino tistega razmaha, kakor bi ga imela, če bi bila zemeljska skorja tekoča. Zemlja je petkrat težja od vode. Ker je skorja samo trikrat težja, mora biti notranjščina mnogo težja. Ta razlika se da razumeti tako, da se dajo vsi elementi stisniti in tako postanejo težji. Isto je z zemljo.

Kadar poka skorja...

Pritisk na skorjo prihaja iz notranjščine. Če skorja na kakem mestu počli in dobi notranja sila izhod, pride na površje mnogo lave. Na splošno je vsaka snov v zemlji na svojem mestu. Pri zmerni temperaturi se spremeni parafin že pri pritisku ene atmosfere v tekoče stanje. Pri pritisku 30.000 atmosfer bi raznesel tudi jeklene stene. Tako so vse snovi v zemlji stisnjene in nekako »spravljene«.

Zemlja je stara in mnogo trpi zaradi pogostih in velikih potresov. Vulkanske eksplozije včasih popolnoma menjajo lego raznih skladov v notranjščini zemlje in tako pride do katastrofe, nastane lokalni potres. Večji potresi nastanejo navadno zaradi večjih sprememb v skorji. Zlom skorje se zaradi elastičnosti zadržuje tako dolgo, dokler ne doseže nihanje najvišje točke, potem pa skorja ne zdrži več in počli. Mase skladov se rušijo in drve v nastale praznine, elastični valovi pa se širijo na vse strani od središča.

Hitrost, s katero se širijo ti potresi, merijo seizmografi. Hitrost širjenja potresov je tem večja, čim globlje v zemljo segajo razpokline. To je dokaz, da elastičnost in vibracija naraščata z večjo globino. Povprečni tresljaji pa se lahko širijo samo v trdi snovi. Zvon iz mehke snovi ne bo nikdar zvonil. Zemlja torej ni zemlja, marveč jekleni zvon.

Piazza di Jelačić a Zagabria, capitale del regno croato. — Jelačićev trg v Zagrebu, prestolnici hrvaškega kraljevstva.

Prvi skok s padalom

Vsak otrok ve danes za padalce. Iz dneva v dan čitamo v vojnih poročilih o padalcih in se čudimo njihovi pogumnosti. Gotovo nas bo zanimal opis prvega skoka s padalom.

Februarja leta 1915. se je zgledil Kurt Wiczorek pri vodstvu nemškega ogledniškega letalstva kot vojni prostovoljec. Kmalu po tem je bil dodeljen opazovalnim balonom na fronti v Champagni.

Pri neki vaji je rekel svojemu poveljniku, ko je gledal, kako so metali iz balona vreče peska, da se je lažje dvigal, da bi bilo pametneje, če bi namesto vreče peska spustili z balona človeka. Poveljnik je na njegov predlog pristal, moral pa je zaprositi za dovoljenje pristojnih vojaških oblasti. Ko je dovoljenje prišlo, se je ponudil Kurt Wiczorek za skok s padalom. Pred skokom se je najedel ocvrtih jajc s krompirjem, nato pa se je podal z nekim poročnikom v balon in se spustil v zrak.

»Ko smo bil 250 metrov visoko, tako pripoveduje Wiczorek,« je začel pihati močan veter. Najprej sva spustila z balona vrečo peska. Potem sem se s težavo skobacal na rob koša, v katerem sva bila s poročnikom in pogledal na uro, misleč si za trdno, da bo to moja zadnja ura. V naslednjem trenutku sem skočil. Z glavo navzdol sem drvel proti zemlji. Mislim, da sem že izgubljen. Toda v tistem trenutku se je že odprlo padalo. Zibal sem se v velikih lokih in se počasi bližal zemlji. Močan veter me je podil po zraku kakih 900 metrov naprej od tistega mesta, kjer sem odskočil. Pod seboj sem videl fotografije, kako so bežali za menoj, ker še pač nikdar niso videli takšne pustolovščine.

Ze sem mislil, da je vse v redu, ko se mi je začel razpenjati pas, s katerim sem bil privezan na padalo. Premalo je bil pritrjen na prsih in mi je začel polzeči vse višje proti pazduhi in naprej proti vratu. Če bi se mi pas snel preko vratu, bi bil izgubljen. Zato sem raztegnil roke in jih držal trdno tako, da sem jih premikal samo v komolecu. Hladnokrvno sem segel v žep, si prižgal cigareto in mirno čakal, da prijadram na tla. Pod seboj sem videl fotografije, oficirje, v daljavi pa obise Reimsa s slovit katedralo. Po preteku dveh minut in pol sem brez kakršnega pretresa pristal s cigareto v ustih.

Moj poveljnik se ni toliko čudil srečnemu koncu moje pustolovščine, kakor cigareti v mojih ustih. Ko sem s častniki proslavljaj ta dogodek v neki gostilni, je prispelo odlikovanje z železnim križem druge vrste.

Pozneje je Kurt Wiczorek popravil pas pri padalu in se ponovno ponudil za padalca pri Zeppelinu. Niso ga sprejeli. Tako je bil ta junaki skok prvi in zadnji skok v njegovem življenju. Pozneje se je posvetil skrbi za vsakdanji kruh in ni več mislil na spuščanje s padalom. Še danes pa nosi pri sebi porumenelo sliko svojega prvega in zadnjega skoka s padalom, ki ga predstavlja kot predhodnika današnjih padalcev.

Nevljudno

»Gospod Senica, šalo, ki ste mi jo sedaj pripovedovali, sem slišala že takrat, ko sem bila še majčkena deklica.«

»Oprostite, tako stara pa še res ni.«

Il Vignio Oriente. Sono segnate chiaramente le sorgenti della nafta, come pure ambedue le condutture petrolifere conducenti al mare. — Bližnji vzhod. Jasno so označeni petrolejski vrelci in oba oljevoja k morju.

Veduta di Roma, capitale dell'Impero italiano. — Pogled na Rim, prestolnico italijanskega Imperija.

Ali naj bo moj sin rokodellec?

Kaj pravi vzgojeslovje

V nekdanjih boljših časih se staršem ni bilo treba ukvarjati s poklicem svojih otrok glede na gospodarske možnosti. Takrat smo le preiskali otrokove želje, jih spajali s svojimi lastnimi nazori, upoštevali smo njih darovitost in vsa zadeva je bila rešena. To preprosto in naravno stanje je v dobi po prvi svetovni vojni počasi minevalo. Dandanes vidavamo skoraj same prenapolnjene poklice in skrb za naše otroke nas davi ko mora. Sedanja, nezdrava zvrhanost akademskih in tudi trgovskih poklicev je povzročila, da se v poslednjem času tudi tako zvani boljši krogi ozirajo na to, kako bi svoje otroke pritegnili v gospodarsko bolj solidno in donosno rokodelstvo. Pričujejoč besede naj bi z raznih gledišč pojasnile vprašanje, ali »naj bo moj sin rokodellec«.

Svetovalec govori

»Otrok naj se le tedaj uči rokodelstva,« pravi tozadevni izvedenec, »če je k temu prav posebno nagnjen. Otroci, ki kaže posebne sposobnosti za odličnega trgovca, ne bo dober rokodellec.« Današnja težnja, da naj se izuči rokodelstva tisti otroci, ki bi se bili včasih šolali v gimnaziji in na univerzi, ni prava pot za rokodelstvo. Vendar je treba gledati na to, da so tudi rokodelci na tisti duhovni višini, kakršne je rokodelstvo potrebno, da ostane na sedanjem višku. Dognano je, da poedini rokodelci nimajo potrebnih vajencev. Tako je na primer težko dobiti pripravne vajence za graditelje orgel in klavirjev. Tudi strojna in lesna industrija sta potrebni izbranega človeškega materiala. Pomanjkanje vajencev je opaziti tudi pri kemični industriji, pri vulkaniziranju in ključavničarjih. Iz vseh slojev prebivalstva pa je polno dečkov, ki si na svojo moč želijo, da bi postali rokodelci. Če bi vse te fante, ki si želijo rokodelstva za poklic, natančno prebrali, bi dobili le dobre rokodelce. Zapomniti si moramo, da spada sleherni otrok, ki je darovit za rokodelca, samo k rokodelstvu.

Zadovoljnost rokodelca

Neki profesor, ki je sam jako vnet rokodellec, pravi: »Če se sme kak fant izučiti rokodelstva, naj nikar ne gre mimo te svoje sreče.« Seveda naj pride k rokodelstvu le tedaj, če je prej dobro izšolan, tako šolanje pa daje dandanes samo klasična gimnazija. Naj se nikar ne slepimo s tem, kakor da bi moral biti rokodellec neveden in da je dovolj, če je priročen in izurjen. Da je kdo dober, pravilen rokodellec, mora vsebovati tudi potrebno svetovno naziranje, pravo, strnjeno podobo sveta. Svetovno naziranje, v katerem varno počiva, je temelj solidnega rokodelstva. V današnjih časih, ko ne sme nihče pričakovati, da si bo nabral materialnih zakladov, morajo starši poskrbeti za to, da so njih otroci deležni vsaj notranjega zaklada, predvsem krščanske vere, in ta zaklad si pridobivajo v srednji šoli. Vprašanje, ali naj se moj sin izuči rokodelstva,« je treba proučiti z visokega moralnega stališča. Otroka ne smemo dati prezgodaj v uk. Ne smemo ga vtakniti v delavnico, dokler ni vsaj nekaj izobrazil. Čim starejši je fant, čim več se je naučil, tem bolj pristno je njegovo nagnjenje, tem bolj zdrava je njegova ljubezen do kake stvari. Če se fant po gimnazijski maturi odloči, da hoče postati rokodellec, naj mu tega nihče ne brani, saj govori tedaj zares izvoljenec, ki se resnično zaveda, kako je lepo, da znaš narediti stvari, ki ostanejo, ki so trajne, čeprav bo vse drugo minilo. To je velika sreča rokodelca; stvaritelj je, ki iz mrtve snovi nareja lepe in potrebne reči, kar ima brez dvoma več smisla, ko pisanje v pisarnah. Rokodellec, ki s splošno, dobro izobrazbo, ki mu tudi praktično jako pomaga, izpolnjuje svoj poklic, bo več kot samo nadomestek stroja. Tak rokodellec bo človek, ki zna spopolnjevati svoje življenje z delom in ki bo v tem delu tudi zadovoljen in srečen.

Due vestiti contemporanei per le spose. — Dve sodobni obleki za neveste.

Naša kuha

Jetrna ali vrančina juha. Jetra ali vranico nastrežaj. Iz masti, moke in čebule naredi prežganje, ga gladko razmešaj, zalij s precejeno kostno ali govejo juho ter pusti, da se moka pokuha. Nato s šibico zamešaj vanjo nastrgano vranico ali jetra, osoli, popraj, dodaj malo smetane in pusti, da prevre. Serviraj s kakim opečenim kruhom ali ponvičnikom.

Kruhov ponvičnik. 30 dkg kruha razreži na drobne kocke, zabeli ga s prepraženo čebulo in petršiljem, polij ga z mlekom, v katerem si razžvrkljala kako jajce, in osoli. Ko se je kruh dobro razmočil, namaži zmes za prst debelo na pomaščeno pekačo in speci, ohladi, zreži na kocke in serviraj.

Krompirjev ponvičnik. Dve žlici masla vmešaj penasto, dodaj kak rumenjak, eno in pol žlice zdroba, prepražen petršilj, eno in pol žlice moke, sol, kuhan in pretlačen krompir ter sneg. Namaži zmes za prst debelo na pomaščeno pekačo in speci, ohladi, zreži na kocke in serviraj.

Ječmenčkov golaž. Cetrt litra fižola prejšnji večer namoži, drugi dan ga zavri, ocedi in nanovo zalij s toplo vodo, osoli in skuhaj. Na dve žlici masti duši zrezano čebulo, na majhne koščke zrezano masno svinjino, da nekoliko zarumeni. Prideni v vroči vodi opranega ječmenčka, sol, papriko, malo kumne. Ko vse nekoliko preduši, prideni še fižol s fižolovko vred ter kuhaj dve uri. Vmes malo zalivaj, kolikor je treba.

Star petelin v omaki. Osnaženega petelina prereži čez pol in zalij z vodo, kisom, malo vina, da je pokrit. Pridaj pol korenja, pol čebule, lavorjev list, sol, klinček, cel poper. Pokritega pusti vreti dve uri. Naredi prežganje iz masti, malo zrezane čebule, malo sladkorja in moke. Zalij ga z juho, v kateri se je kuhaj petelin, in prevri. Petelina nareži, polij z omako, katero si okisala z limoninim sokom.

Kašnata juha z zelenjavami. Na masti prepraži narezano korenje, korenino petršilja, ohrovti, kole-rabo, zelje, potem čebulo in na to moko. Zalij z vodo, zakuhaj kašo, osoli. Prav dobro se prilega pest gob, katere si prepraži z zelenjavo ali ssek-ljano prekajeno svinjino. Zaliješ tudi lahko s vinjsko juho. Če imaš malo zelenjave, pridaj tudi kak na kocke zrezan krompir.

Krompirjevi štruklji. Krompirjevo testo razvaljaj in pomaži z drobtinami, ki jih zarumeni v masti. Tesno ga zvij, zavij v prtič in kuhaj pičle pol ure v slanem vrelem kropu. Kuhane zreži na poševne prate debele kose, ki jih zopet zabeliš.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglaš 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe

Dobe:

Kuharica

v starosti 30—48 let, ki ima veselje služiti na do-
želi, ki zna kuhati kmečko
in nekoliko boljše, zna
peč kruha, da je pridna,
poštena in zanesljiva, se
sprejme na večjem pose-
stvu blizu Ljubljane. Pla-
ča po dogovoru. Nastop
službe takoj. Dopise na
upravo »Slovenca« pod
»Kuharica« 7903.

Korepondenta

perfektnega italijanskega
sprejemem. Prednost ne-
koliko prakse v lesni stro-
ki. Naslov v upravi »Slo-
venca« pod št. 7981.

Sobarico

sprejemem za hotel. Plača
500 do 600 din. Ponudbe
upravi »Slovenca« pod
»Poštena« 8002.

Hlapca

za vsa kmečka dela —
išče Brecljnik, Dravice-
Ljubljana.

Uomo volontero

di 27 anni, colla media,
parla e scrive perfetamen-
te la lingua slovena, ser-
bo-croata e italiana, cerca
qualunque servizio. Indi-
irizzo: redazione del »Slo-
venca« 7945.

Gospodična

s trgovsko šolo, s popol-
nim znanjem italijanske,
išče namestitve v trgovini
ali industriji itd. Ponudbe
na upravo »Slovenca« pod
»Vestna in poštena« 7957.

16 letno dekle

italijanske vešče, s tr-
govsko šolo v Gorici —
sprejme primerno službo
Ponudbe na upravo »Slo-
venca« pod »Zanesljiva«
št. 8025.

Kuharica

z gospodinjstvo šolo, ve-
leto službo v boljših hi-
šah želi službe na Go-
rinskem. — Ponudbe na
upravo »Slovenca« pod »Ku-
harica« 8067.

**Kupujte pri naših
inserentih!**

Opeko

zidno, več tisoč kosov -
prodaj. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 8047.

Star štedilnik

na tri plošče prodaj. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 8080.

Posnemalnik

popolnoma nov, velik, ka-
paciteta 450 litrov, na-
prodaj pri ABC, Ljubljana,
Medvedova cesta 8
(poteg kolodvora šiška).

Rabljeni čevlje

moške obleke in rabljeno
perilo kupuje in prodaja
Klavžer, Ljubljana, Vo-
njakova ulica 4.

Koruza semenska

in umetna gnojila pri M.
Zorc, Tyrševa 36.

Stanovanja

Oddajo:

Kompletno spalnico
oddam takoj v najem so-
lidni in pošten stranki.
Kocmur, Društvena 34.

Vsako nepremičnino

v Ljubljani in njeni oko-
lici kupimo. »Realiteta«,
Prešernova ulica 54-I,
nasproti glavne pošte.
Telefon 44-20.

Trgovska hiša

zidana pred dvema leti,
na prometnem kraju, brez
konkurence, s koncesijo
ali brez, se ugodno proda
zaradi bolezni lastnika. -
Ponudbe na upravo »Slo-
venca« pod »Takoj« 7875.

600 dinarjev nagrade dobi

kdor sporoči, kje se na-
haja kobila fuksa z belo
liso na glavi, na strani
očesa črno liso, bolj majhna,
stara 8—10 let, šte-
vilke žiga ne vem. Martin
Kucel, Vel. Ligojna 97,
p. Vrhnika.

Pozor! Maribor-Ljubljana

Lepo, veliko stanovanj-
sko hišo na najlepšem
kraju središča Maribora
zamenjam za primerno
stavbo v Ljubljani. Po-
nudbe na upravo »Slov.«
pod »Maribor« št. 8030.

Vojno škodo

kupujemo in prodajamo.
Rudolf Zore, Ljubljana,
Gledališka ulica 12.

Vsakovrstno

zlato kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 8

Čresla

smrekovo in hrastovo,
kupl vsako množino po
zejamčni cen 80 din za
100 kg franko vagon ali
usnjarna J. Lavrič, Ljub-
ljana, St. Vid pri Stični.

**Staro zlato,
zlato zobovje
in srebrne krono**
kupujem po najvišjih cenah
A. KAJFEŽ

govorna s urami in slatnice
precizna delavnica za
popravila vsakovrstnih ur
Ljubljana, Miklošičeva 14

Elektromotor

6 ali 7 HP, malo rabljen,
kupim. Ponudbe na upra-
vo »Slov.« pod »Kurivo«
št. 7967.

Kupimo vsako količino

oglja, bukovih drv, tra-
mov in desk. — Ponudbe
na »Exportles«, Ljubljana,
Tyrševa 16.

Stroj za skoblanje

širina 50 cm kombiniran
z vdelanim motorjem, ku-
pim. Tajner, Črnomelj.

Vsakovrstno zlato

briljante in srebro
kupuje po najvišjih cenah
A. Božič, Ljubljana
Franciškanova ulica 8

Drobilec za kamenje

z odgovarjajočim bobnom
za sortiranje in drugo
orodje za kamnolom kupi
Vodnik, Podutik 28, p.
Ljubljana.

Poizvedbe

za živali

Iščem konja prama

na glavi ima zvezdo, vi-
sok 159/169, star 6 let, je-
zik ima na levi strani pre-
sekan. Žig 312, če ni iz-
brisan. — Sporočiti proti
nagradi 500 din na Ivan
Pakič, Zamostec, p. So-
dražica.

Zabukovec Janez iz Bločice

št. 3, občina Stari trg pri
Ložu, išče svoja dva ko-
nja z opremo in voz, ka-
tere je dal na vežbe v
16. art. polk na Jezico. -
Konja sta dobila številko
1874 in 1875, vendar ni
znano, ako so bile števil-
ke tudi vzgane. 1. konj
alat cvetast, na prvi de-
snol nogi nad kolenom ima
malo gobo. - 2. konj alat
cvetast t. lisa, na zadnji
desni nogi pod kolenom
mala bule. — Kdor mi da
kakšne informacije, ali da
jih najde, dam nagrado.

Iščem konja

5 let starega, črn pram, na
čelu zvezda, na nosu lisa,
prve dve nogi in zadnja
leva bele do biceljina. —
Kdor bi kaj vedel, naj
sporoči proti dobri nagra-
di na naslov: Ivan Vida,
Kodeljevo, Adamič-Lun-
drova ul. Ljubljana.

Iščem črno kobilo

ki ima na zadnji levi no-
gi bincel bel, na glavi
ima belo liso, žig št. 286.
Kdor bi kaj vedel o njej,
naj sporoči. Naslov v upr-
»Slovenca« pod št. 7946.

Iščem konja prama

z zvezdo na glavi, ogu-
ljen od komata. — Leva
prednja in obe zadnji nogi
napol bele. Žig št. 541. —
Oddan v 16. art. polk v
4. baterijo v Ljubljano. -
Razpuščen pri Višnji go-
ri. Kdor kaj ve, se prosi,
da sporoči proti nagradi
500 din na naslov: Franc
Strmole, Gorne Prapreče
št. 1, St. Vid pri Stični.

Vol

črn, star 7 let, rogove ima
postrani, zastržena šte-
vilka 12, je v oskrbi pri
Blažič Jožefu, Vel. Slat-
nik 12, p. Novo mesto.

Iščem kobilo

z zvezdo na glavi, z ži-
gom št. 1159 ter komat in
voz z žigom 201. - Kdor
ima, naj sporoči proti na-
gradi na naslov: Opekar-
na Sitar, Ljubljana VII.

Lepo nagrado dobi

kdor mi sporoči, kje se
nahajata konj pram brez
znakov, žig 3025, vis. 146,
in kobila fuksa, na glavi
malo liso, podobno bosan-
skim, žig 6, vis. 147. Lud-
vik Urbas, Bezuljak, Be-
gunje pri Cerklju.

Iščem konja fuksa

št. 2187, z malo belo
zvezdo na strani čela, 8
let star, visok 158/179 cm,
prednje noge ravne, griva
in prednje noge v bic-
lih malo pristržene. Dam
500 din nagrade. - Ivan
Strazišar, Barovnica 35,
pri Ljubljani.

1000 din nagrade dam

tistemu, kdor kaj ve o ko-
nju fuksu-simlu. Na glavi
ima zvezdo, zadnje noge
bele, visok 157 cm, star 7
let, brez žiga. Razpuščen
okrog Iga, Valentin Rode,
Stara Vrhnika št. 41,
p. Vrhnika.

Iščem konja prama

na rebrih temnejši znak,
zadnja desna noga za bi-
celinom bela. Na glavi
mala lisa. Žig 3257. Spo-
ročiti proti nagradi 500
din na: Mlakar Stefan,
Zažar 4, p. Vrhnika.

Iščem dve kobili fuksi

Prva je 14 let stara, z
majhno zvezdo na čelu,
na prednji levi nogi ko-
pito visoko, majhno, na
desni široko, nizko. Mera
152/187, sliši na ime »Ma-
la«, št. žiga 137 in oprema
z isto številko. Oddana je
bila v 22. vod k Sv. Duhu
pri Škofji Loki. — Druga
je svetla fuksa, z majhno
zvezdo na glavi, stara 6
let, glavo nosi zelo po-
350, razume na ime Fuk
konci, visoka 162, obseg
190 cm, žig 2350, razume
na ime »Fuksa«. Rep ima
do kolen pristržen. Od-
dana v 16. art. polk v
Ljubljano, takoj poslana
v Koseze v 3. vod. Kdor
mi sporoči, kje se naha-
jata, dobi 2000 din nagra-
da. Kdor kaj ve o njih,
naj sporoči na: Golob Ja-
nez, Iška vas 35, p. Ig pri
Ljubljani.

Vse občinske urade

in privatnike lepo pro-
sim, ako mi sporoče, kje
se nahaja kobila fuksa. -
Ima pristržen rep, nekaj
belkastih dlak po životu,
na glavi podolgovato belo
liso z žigom št. 7. Visoka
150 cm. Dam 500 din na-
grada. Zalar, Lešnjake 4,
Sv. Vid nad Cerklju.

500 dinarjev dam

kdor mi pove za konja
prama, desna zadnja do
biclja bela, na desni stra-
ni noge na kosti okrem-
pan, z belo liso na glavi,
9 let star, meri 158/170.
Verbič Janez, Stara Vrh-
nika 59, p. Vrhnika.

Iščem dve kobili fuksi

Prva je 14 let stara z maj-
hno zvezdo na čelu, na
prednji levi nogi kopito
visoko, majhno, na desni
široko, nizko, mera 152-
187, sliši na ime »Malac«,
žig 137 in oprema z isto
številko, oddana je bila
v 22. vod k Sv. Duhu pri
Škofji Loki. — Druga je
svetla fuksa, z majhno
zvezdo na glavi, stara 6
let, glavo nosi zelo pokon-
ci, mera 162-190, žig 2350,
sliši na ime »Fuksa«, rep
do kolen pristržen, odda-
na v 16. art. polk v Ljub-
ljano, takoj poslana v Ko-
seze v 3. vod. Kdor mi
sporoči, kje se nahajata,
dobi 2000 din nagrade. —
Kdor kaj ve o njih, naj
sporoči na naslov: Golob
Janez, Iška vas 35, Ig pri
Ljubljani.

Iščem konja fuksa

6 let starega, bolj nero-
den, precej težak, kratka
griva, rep do kolen, lisa
na glavi, žig 209. Kdo kaj
ve o njem, naj sporoči
proti nagradi 1000 din na
Jereb Jože, Stara Vrhnika,
Stara Vrhnika 27, p. Vrh-
nika.

Nahaja se konj

»svorec pram«, leva zad-
nja noga bela, desna noga
je spodaj otečeno od ka-
kega udarca, brez vsake-
ga znaka od bivše vojske,
pri Francu Erčulj, Zden-
ska vas 24, p. Videm—Do-
brepolje.

500 dinarjev nagrade dam

onemu, kdor mi sporoči,
kje se nahaja moja kobil-
a prama, lepa, stara 9 let,
griva črna valovita, glava
majhna, vis. 163, zadnja
desna noga v vintlu bela,
zadnje desno kopito belo,
na prednji nogi žig 233,
oddana 7. vodu pri Škofji
Loki, razpuščena v Mirni.
Sporočiti na Rode Jože,
Stara Vrhnika 27, p. Vrh-
nika.

**Čitajte in širite
»Slovenca«!**

Veliko trgovsko podjetje

išče v strogem centru

priljubljene lokale

za pisarne. Pismene ponudbe na upravo
»Slovenca« pod »Center 7659«

Križanka

Besede pomenijo:

- Vodoravno:
1. Pritrdilnica — del naslova — turški ob-
lasnik — kratica pri električnem toku.
2. Moštvo, oddelek — zemeljski izkop —
razmerje, odnos.
3. Pločevinasta stekleničica — posest.
4. Tanka ženska tkanina — starogrški bog
vetrov — majhno leseno pošlopje.
5. Posoda — velika vojaška enota — osebni
zaimek.
6. Rastlina — kožni izpuščaj — pridevnik.
7. Rokodelc — prebivalci balk. pokrajine.
8. Postranska, toda važna stvar — ogrinjalo.
9. Jezikovna značilnost Dalmatincev — vse-
buje, poseduje — cvetna oblika — egipt. božan.
Navpično:
1. Slovenski pisatelj — sila.
2. Vrsta naglasa — civiliziranost.
3. Španski pisatelj (Krave arene).
4. Razum — veznik.
5. Južina — evropska prestolnica.
6. Razdobje, doba — žensko krstno ime.
7. Beloglav jastreb — posoda.
8. Prevozno sredstvo.
9. Strast, pohlep — pevska nota — telesna
poškodba.
10. Zavetišče — moško krstno ime.
11. Veznik — zelenica.
12. Sladkovodna riba — obrtnik.
13. Najpogostejša tekočina — čreves. bolezen.

Sladkor iz buč

V Bosni in v Dalmaciji je zelo priljubljena
buča, takojmenovana »lubenica«, ki je bila ne-
kaj let že tudi na ljubljanskem trgu. Še več je
tega sadeža v južni Italiji. Tam je lubenica in
»dinje« toliko, da jih zbirajo in vozijo v poseb-
ne laboratorije, kjer dobivajo iz njih sladkor.
Do sedaj so iz teh buč pridobivali samo nekaj
sladkorja za najpotrebnejšo domačo uporabo,
lani pa so v Palermu ustanovili prvo tovarno
za pridobivanje sladkorja iz dinj in lubenic v
večjem obsegu. Ta sladkor prihaja v promet v
obliki sirupa. Finejšo vrsto tega sladkorja upo-
rabljajo za sladkanje jedit, slabšo vrsto pa za
dodatek alkoholnim pijačam.

Vata iz stekla

Zadnje čase večkrat čitamo, da so začeli
izdelovati mnogo surogatov iz stekla. Tako smo
slišali o steklenih vlaknih, o blagu iz stekla, se-
daj pa delajo v Nemčiji tudi stekleno vato. To
vato lahko v zimskem času na razne načine
uporabljajo po vrstovih. Ta nova lahka snov je
podobna bombažni vati. Rastline lahko z vato
ovijemo in jih tako zavarujemo pred mrazom. Ta
zaščita je mnogo uspešnejša kakor navadna za-
ščita iz stekla. Stekljena vata se ne razbije, je
lahka, nezgorljiva in ne tohni.

Pozabljeni Tine

»Gospod profesor ni doma,« je rekla slu-
žkinja, ki je v temi pomolila glavo skozi vrata,
svojemu gospodarju, ki je v raztresenosti trkal
na vrata.
»A, tako,« pravi Tine, »bom pa drugič pri-
šel.«

Morska voda mora vsebovati neke posebne,
doslej še nepoznane sestavine, od katerih je
odvisno življenje rib. Če namreč damo morske
ribe v tako vodo, ki je kemično narejena iz
vseh poznanih sestavin, katere vsebuje morska
voda, kmalu poginejo. Če pa dodam tej vodi
vsaj dva odstotka prave morske vode, ostanejo
ribe žive.

Pozor!

Prodajalci in trafikanti pokrajine Ljubljanske.

Nemške založbe časopisov in ilustracij dobavljajo svoje tiskovne
izdelke za pokrajino Ljubljansko izključno le preko

**Generalne agenture za razpečevanje časopisov in ilustracij,
Ljubljana, Gosposvetska 1.**

Poslovne ure od 9—12 in 15—18.

Prosimo za takojšnja naročila. Dunajski in Graški dnevnik pri-
hajajo vedno isti dan okoli poldneva v Ljubljano.

Cena, ki je navedena na naslovu časopisov in ilustracij, se ne sme
prekoračiti pri prodaji.

Postrežnico

resno, zanesljivo, pošteno
— sprejemem od 6.30—15.
ure. — Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 8029.

Hlapca

za poljska dela iščem. -
Babšek Franc, Ljubljana,
Stepanja vas.

Močno strežnico

k bolni gospej sprejemem.
Naslov v upravi »Sloven-
ca« pod št. 8076.

Fant

vajen gostilniškega dela
in na keglšču, star 18 do
24 let, dobi takoj službo
v gostilni Klemenčič, —
Krekov trg 11.

Usnjarskega pomočnika

in učenca sprejme takoj
Gliha Ivan, Kostanjevi-
ca, Dolenjsko.

Pletiljo

izurjeno sprejme F. Kos,
Ziščevska ulica 5.

Služkinjo

ki zna kuhati in ima ra-
da otroke, sprejemem. Po-
goj: čista in poštena. —
Plača 300 din. Naslov v
upravi lista pod št. 8066.

Službe

Jstejo:

Moški, s srednjo šolo
star 27 let, govori in piše
perfektno slovenski, srbo-
hrvaški in italijanski je-
zik, išče kakršnokoli za-
poslitev. Naslov na upra-
vo »Slovenca« pod 7944.

Sobe

Oddajo:

Prazno sobo

po cenil oddam. — Hišnik,
Vilharjeva št. 37.

Opremljeno sobo

z souporabo kopalnice, s
posebnim vzhodom, takoj
oddam. Predjamska 25-I,
Rožna dolina.

Lepo večjo sobo

svetlo, s posebnim vho-
dom oddam. Groharjeva
ul. 16, spodnji zvonec

Dve veliki sobi

(ena lahko opremljena),
oddam v centru. Ponud-
be na upravo »Sloven-
ca« pod »Pri sodniji« 8035.

Prodamo

Vrata — okna

zasteklena in popleskana,
okenske mreže, dalje par-
ket, obdelan kamen in
razni predmeti stavbne-
ga materiala — naprodaj.
Ogledati v skladišču. —
Jančeva štev. 14, arhitekt
Schell.

Kravo s teletom

Poizvedbe**za živali****Iščem kobilo fukso**

Žig 518, malo cvetasta, bolj temna, bila v 4. bat. v Hrastju, razpuščena v žalni pri Lučah. 1000 din nagrade, kdor mi jo izlede. Marinko Ignac, Vnanje gorice 12, Brezovica.

2000 dinarjev nagrade

dam tistemu, ki mi sporoči, kje se nahajata kobili fuksi z opremo: 1. sliši na ime »Publi«, vis. 154-174, stara 6 let, na glavi bela lisa, pri prednji levi nogi pod vampom črna lisa. Po životu precej mešana z belo dlako. 2. »Luca«, vis. 159-173, stara 6 let, bolj se dežnika, griva nosi precej pokonci, glava močnejša, na glavi bela lisa, po životu nekoliko pomešana z belo dlako, ne ve se ali imata žig ali ne. Sporočiti na Čuden Jože, Dragomer št. 20, Brezovica pri Ljubljani.

600 dinarjev nagrade dam

tistemu, ki mi pove, kje se nahaja konj pram, 7 let star, žig 585, vis. 160, na glavi mala lisa, zadnja desna noga pod vinclom bela, na zadnjih nogah od zadaj ima rape, glavo ne nosi pokonci, bolj pobešenega kriza, bil je v 4. bateriji, razpuščen pri Lučah na šoli. Sporočiti Marji Pleško, Smartno 5, p. Moste — Ljubljana.

Iščem kobilo fukso

Žigom 518, malo cvetasta, bolj temna, bila odana v 4. bat. v Hrastju, razpuščena v žalni pri Lučah. 1000 din nagrade, kdor mi jo izlede. Marinko Ignac, Vnanje Gorice 12, Brezovica.

2000 din nagrade dam

tistemu, ki mi sporoči, kje se nahajata kobili fuksi z opremo. — 1. sliši na ime »Publi«, vis. 154/174, stara 6 let, na glavi bela lisa, pri prednji levi nogi pod vampom črna lisa. Po životu precej mešana z belo dlako. — 2. »Luca« vis. 159/173, stara 6 let, bolj se dežnika, griva nosi precej pokonci, glava močnejša, na glavi bela lisa, po životu nekoliko pomešana z belo dlako. Ne ve se ali imata žig ali pa ne. Sporočiti na: Čuden Jože, Dragomer 20, Brezovica pri Ljubljani.

600 din nagrade dam

tistemu, ki mi pove, kje se nahaja konj pram, star 7 let, žig št. 585, visok 160 cm, na glavi ima malo lise, zadnja desna noga pod binclom bela, na zadnjih nogah od zadaj ima rape, glavo ne nosi pokonci, kriza je bolj pobešenega, bil je v 4. bat., razpuščen pri Lučah na šoli. Sporočiti na naslov Pleško Marji, Smartno 5, p. Moste-jubljana.

Iščem vola

Žigom na rogu št. 294, teža 500 kg, star 5 let, rjave barve (montafonec), glava kratka in temnorjave barve, roge pokončno zakrivljene. — Voz z lojtrami št. 295, ki ima tablico s spodnjim naslovom. Sporočiti proti nagradi, Kunc Avgust, Dol. Logatec, št. 4.

Iščem konja z žigom 758, zelen simel, star 6 let, visok 165 cm. Dan 1000 din nagrade. — Dovč Feliks, Zalog 13.

Iščem vola

Žig na rogu št. 294, teža 500 kg, star 5 let, barve rjave (montafonec), glava kratka in temnorjave barve, roge pokončno zakrivljene; voz z lojtrami, žig 295, ki ima tablico s spodnjim naslovom. Sporočiti proti nagradi Kunc Avgustu, Dol. Logatec 4.

Pram štev. 46

težak, na levem očesu slep se dobi na Rupert vrhu potom občine Šmihel Stopice.

Iščem konja

rdeče barve, »Publi«, žig 1337, visok 158, šir. 180, na glavi mala zvezda, leva zadnja noga bela. Kdor kaj ve o njem, dobi 1000 din nagrade. Kobil Franc, Dol. Logatec št. 170.

2000 din dobi

oni, ki mi sporoči, kje se nahaja kobila Fuksa, žig 238, na vratu ima N.K., po vratu je bila ozuljena — in pa voz in komat. Fr. Samotorčan St. Vrhnika 2, p. Vrhnika.

Iščem konja

vozeve in komate. Konj rdeč simel, star 8 let, žig 615, glavo nosi pokonci. Kdor ga poišče ali pripelje na dom, dobi 2000 din nagrade. Voz, težak, odpeljan iz Hinj, ima osl močnejšo po 30 kg, težka kolesa, 8 cm široke šine, nove konce, močne lestve, na koncih ima zakrivljeno železo; ker se je vozil les na njem brez ročic. Za ta voz dobi nagrado 1000 din. Drugi voz odpeljan iz Mokronoga 51 ima na koncu stange — v dobrem stanju. Ima zavore na prednjih in zadnjih kolesih, šine 6 cm široke ter krivce roče okrog lestev na ročicah. Kdor mi pove zanj, dobi 1000 din nagrade. Voz se ba naha-ja v št. Jerneju na Dol. Dva komata št. 50 in 51, vzeta tudi v Mokronogu. Kdor mi jih prinese nazaj, dobi za vsakega po 500 din. Ivan Gartoča, gost., Sp. Zadobrova 5, D. M. v P. pri Ljubljani.

Iščem konja

zelenega simelna, star nad 10 let, ima razraščene zobe, pri disčenju nemiren. Mera 160/177, z žigom št. 754. Kdor ve kaj o njem, naj sporoči proti nagradi na: Bricej Antonija, Bizovik 4, pošta Dobrunje.

700 din dobi

kdor sporoči, kje se nahaja konj temnordeč bolj kostanjeve barve, griva črna in pristrizena, obe zadnje noge in predna leva okrog kopita bele, rad grize, glava srednje oblike, brez žiga, meri 151/163 cm, star 10 do 12 let. Sporočiti na: Košir Jože, Vel. Ligojna št. 23, p. Vrhnika.

Dobro nagrado

dobi, kdor mi pove, kje se nahaja kobila prama, na glavi ima belo liso, desno oko se solzi. Zadnji in prednji nogo ima belo. Žig 75. Jože Kunc, Savijske 29, p. Jezica.

Iščem dva konja

proti nagradi. Konj pram je visok 164, zadnji nogi svedrasti, kopita nastopljena, na čelu majhna zvezda; kobila fuksa, lisa na glavi, vis. 165, za prednjo nogo na desni strani mala jamica od nekdane rane, na rebro obrune. Oba brez žiga, razpuščena Klostro-Šmihel pri Novem mestu. Vinke Nago-de, Verd 13, Vrhnika.

Iščem konje

kobilo »Lilo«, črno, bela lisa na glavi, košat rep, zadnja leva noga spodaj do 15 cm bela, malo otekla in stoji malo postrani na ven z njo; druge tri noge malo bele; — konj »Hidran«, črn, na glavi malo belo liso, zadnji nogi do 15 cm spodaj beli, sprednji manj, smrček ima malo zatrgan, glavo nosi pokonci; odana sta bila v Škofjo Loko 6. vodu; baje štev. 27; — konj »Karo«, temnen bram, na glavi liso, glava velika, zadnja leva noga otekla, štev. 259 ali 260, vsi trije precej visoki, nad 15 in pol pesti. Za vsakega konja dam 2000 din, kdor mi ga odda. — Josip Andlovic, Škofljica.

Dobrega konja

za kmečka dela prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8052.

Iščemo kobilo

žig 3527, stara 5 let, z liso na glavi. Poštenega najditelja prosimo, da sporoči na naslov: Petrovič Franc dedič, Borovnica 84.

1500 Din nagrade

izplačam takoj onemu, ki mi sporoči, kje se nahaja konj »pram«, k. dor. gruz, obe zadnji nogi beli, na smrčku majhna bela lisa, mera 154/172-1934 št. 286 na kopitu. Konj je bil oddan v Ribnici v bojno komoro. Kdor bi o konju kaj vedel, naj sporoči proti omenjeni nagradi Bizjaku Francu — Sevnica. Nagrado 1500 dinarjev prejme oni, ki mi sporoči vsaj naslov, kje se konj sedaj nahaja.

Iščem konja fuksa

žig 412, vis. 146/162, star 9 let, pri napajanju hoče biti hud, pri vožnji se rad naslanja z glavo na drugega konja. Kdor ga ima in sporoči, dobi 500 dinarjev nagrade. Maks Anžur, Roje, p. Velika Loka, Dolenjsko.

Obveščam Gorenjce!

Tu se nahaja konj, rdeč fuka, glava nese pokonci, na levi strani od kriza proti repu ima črno lisko, žig 58, pustil ga je 40. pešpolk. — Naslov v upravi lista pod št. 8086.

Vem za konja

fuksa, žig 1113. Naslov v upravi lista pod št. 8084.

Iščem črno kobilo

žig 1338. Najditelju dam 1000 din nagrade. Korenčan Franc, gostilničar v Dolenjem Logatcu.

Iščem konja

rdeč svetel pram, star 10 let, vis. 150-165, čvrst, močan vrat, srednje velik, ozkega kriza, ostrizen rep, se plaši pred avtom in tramvajem, oddan v 1. bateriji 16. art. polka k telefonistom v Ljubljani. Proti nagradi sporočiti Ani Japelj, Drenov grič 51, Vrhnika.

Kolesa**Najboljša kolesa**

Es-Ka, Diamant, Dürkopp dobite pri znani trgovci — Ivan Jax in sin, Tyrševa 36.

Credito Italiano

Banca di interesse nazionale

Sede sociale: GENOVA
Direzione centrale: MILANO
Capitale e riserva: Lit. 623.394.040—
Sede di Trieste: Piazza C. Ciano

Tutte le operazioni di banca, cambio e borsa. Servizio speciale per le relazioni commerciali con l'estero.

Filiali in tutta Italia.
Banche affiliate:
 Banca Dalmata di Sconto: Zara, Spalato, Sebenico • Banca Italo Francese di Credito: Parigi, Nizza, Tunisi • Banco Italo Egiziano: Alessandria, Cairo, Port Said ecc. • Banca Italiana per la Cina: Sanghai • Banca Italo Belga: Antwerpen, San Paolo, Rio de Janeiro, Buenos Aires ecc.

Credito Italiano

Zavod obče narodnega značaja

Sedež družbe: GENOVA
Centralna direkcija: MILANO
Glavnica in rezerva: Lit. 623.394.040—
Sedež v Trieste: Piazza C. Ciano

Vsi bančni, tečajni in borzni posli. Specialna služba za trgovske posle z inozemstvom.

Podružnice po vsej Italiji.
Združeni in afiliirani zavodi:
 Banca Dalmata di Sconto: Zader, Split, Šibenik • Banca Italo Francese di Credito: Paris, Nice, Tunis • Banco Italo Egiziano: Aleksandrija, Kairo, Port Said itd. • Banca Italiana per la Cina: Sangaj • Banca Italo Belga: Antwerpen, San Paolo, Rio de Janeiro, Buenos Aires itd.

Damsko in moško kolo

tovarniško nova, najboljša italijanske znamke, za zelo nizko ceno napredaj. Generator delavnica na Tyrševi 18 (Figovec) na levem dvorišču.

Kolesa!

rabljena in nova se izplača kupiti pri »Prometu«, tel. 43-90. (Nasproti Križanske cerkve). Tudi ob nedeljah dopoldan na ogled.

300 dinarjev nagrade dobi

tisti, kdor izsledi skoraj novo moško kolo znamke »Presto«, rekvirirano na cvetno nedeljo v Kranju. Evid. št. 204342, tovarniška št. 761197. Sporočiti na oglasni oddelček »Slovenca« pod »Presto«-7997.

Pohištvo

Moderno pohištvo sobno in kuhinjsko s posojem in kurivom, takoj prodam, eventuelno s stanovanjem. Poizve se: v gostilni Urek, Poljanska cesta 55.

Modroce

patentne posteljne mreže, otomane, moderne kauče in fotelje nudi solidno in po nizki ceni

Rudolf Radovan
 tapetnik
 Ljubljana, Mestni trg 13

Kupim pohištvo
 za 1 osebo, kompletno in čisto. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod značko »Cisto«-7989.

Pohištvo

in druge vseh vrst dobro ohranjene in uporabne predmete stalno kupuje in prodaja ABC, Ljubljana, Medvedova cesta 8 (poleg kolodvora Šiška).

Moderno spalnico
 kuhinjo in posamezne postelje prodaja mizarstvo Velkavrh, Krakovska ulica 7, Ljubljana.

Avto-motor

Iščem motorno kolo
 z sedežem, tovar. štev. 64746, znamke »Ardies«, evid. št. 2—2377/41, katero mi je bilo ukradeno izpred gostilne »Rogelja« v Trebnjem. Kdor bi motorkelo izsledi, mu dam 1000 din nagrade. Korenčan Franc, mesar, Logatec.

Iščem motocikel
 evid. št. 2—2950, znamke »Puche«, številka motorja 101501. Motor je vzel nek vojak na veliki petek na cesti med Stično in Krko. Kdor kaj ve o motorju, naj sporoči proti dobri nagradi Ludviku Vidmarju, Ambrus 25, Zagradec, Dolenjsko.

5-tonski tovorni avto
 s pogonom na oglje napredaj za vsako ceno zaradi izselitve. Smrkolj Jaka, Bleiweisova 48-1.

Vajenca

Vajenca
 za slikarstvo in pleskarstvo sprejemam. Vprašati Ambrožič J., Glinška 7, I. nadstropje.

Vajenca

za kolarsko obrt, z vso oskrbo, sprejme — Jože Pavčnik, Hrastje št. 12, Moste pri Ljubljani.

Krojarskega vajenca
 sprejme Faganel, Gospodarska c. 8-II. (v

Učenko

zdravo, z zadostno šolsko izobrazbo, sprejme večja trgovina na Dolenjskem. Vsa oskrba v hiši. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dobra računara«-8049.

Objave**Opozorilo**

trgovcem, da potniki, ki se izdajajo za moje zastopnike, sploh niso pri meni v službi. — Vselej naj se obračajo trgovci direktno na trgovko: Vekoslav Kramarič, trgovina na razglednici na veliko, Ljubljana, Resljeva c. 18. Telefon 36-48.

Pobegnil je od doma
 16. maja 1941. 14 letni dijak, oblečen je v sivo obleko, hlače kratke ali pumparce, sive nogavice, rumene polčevlje, belo srajco, seboj ima aktovko. Nahajal se je 17. V. v Črnomlju in Otavcu. Kdo ve kje se nahaja, naj sporoči takoj bližnji orožniški postaji ali očetu. — Stibrič Ivan, Novo mesto, Krekova 4.

Iščem voz

št. 3268. Sporočiti proti nagradi na naslov Prebil Blaž, Podsmreka 34, p. Dobrova pri Ljubljani.

Poizvedbe**Vojni pilot**

podporočnik Selan Stanislav se še ni zglasil. Zadnji čas se je nahajal v izvidniški šoli Rajlozat, Sarajevo. Kdor kaj o njem ve, naj sporoči na ime Selan Franc, Predovičeva ulica 11, Moste.

Kdor kaj ve

o Srečku Koširju, ki je služil vojaški rok v Knjaževcu, pisarna štaba 14. peš. polka, 2. mitralj. čete, naj sporoči na: Košir Jakob, Bezuljak, Begunje pri Cerknici. Stroški se povrnejo.

Lepo nagrado dobi

kdor mi sporoči, kje se nahaja Miro Vidovšek, star 20 let. Sporočiti na naslov: Franc Samotorčan, Stara Vrhnika 3, p. Vrhnika.

Oblak Franc

12. pion. vod 609. eskadrila, aerodrom Kraljevo. Ako kdo kaj ve o njem, prosim, da nujno sporoči Janezu Oblaku, Gor. Logatec 6. Stroške povrnem.

Denar

Družabnika
 (družabnico) išče mala zelo zaposlena tvornica s 150.000 din. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Fiksen mesečni zaslužek 10.000-8070.

Živali

Psa
 hudega volčjaka ugodno prodam. Hišnica, Kolodvorska 11.

Prehrana

Skromen akademik
 bolan na želodcu, išče dobrega človeka, ki bi mu proti primernemu plačilu nudil dietično hrano. Bogodno posebno za gospodinjstvo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dietas« št. 7948.

Filatelija

Filatelija Modrijan
 Miklošičeva 34, tel. 20-37, nudi lepo izbiro znamk, kupuje jugoslovanske in zasedbene znamke ter zbirke. Prevzema znamke v komisijo.

Izgubljeno

Zlata zapestna ura
 se je izgubila 23. maja od Starega trga do stolnice. Prosi se proti dobri nagradi za povrnitev. Stari trg 22.

U najem

Prostor
 za skladišče ali miren obrt sredi mesta se da v najem takoj. Hišnica, Kolodvorska 11.

Ugledna tvrdka

išče manufakturno trgovino v centru, z blagom ali brez. Eventuelni prevzem inventarja. Ponudbe na: Rif. 11, Unione Pubblicità Italiana, Milano

Importante ditta

cerca negozio manifatturo nel centro, sia con merce, che senza. Eventuale acquisto dello stabilimento. — Offerte: Rif. 11 Unione Pubblicità Italiana, Milano.

Šivalni stroji

Šivalni stroji
 »Job. Jax« so že 60 let znani kot najboljši. Rabljeni stroji vedno na zalogi. — Ivan Jax in sin, Ljubljana, Tyrševa 36.

Pouk

Diplomiran filozof
 uspešno poučuje italijanščino. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zajamčen uspeh«-7991.

Kupujte pri naših inserentih!**Glasba**

IZDELOVANJE HARMONIK

JOSEF LEISS Ljubljana
 TYRŠEVA C. 35
 ZAHTEVAJTE CENIK

Obvestilo

Z današnjim obvestilom izjavljamo, da g. **Matija Škerget, Ljubljana, Vič 30,** ni več naš zastopnik in torej tudi ni več upravičen kasirati zneskov za našo tvrdko.

Pugel & Rossmann, Marburg

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

z. z. neom. j.

Ljubljana, Miklošičeva c. 6

v lastni palači nasproti hotela »Union«

obrestuje hranilne vloge najugodnejše. **Nove in stare vloge, ki so v celoti vsak čas razpoložljive, obrestuje po 4%, proti odpovedi do 5%.**

Zahvala

Za množične izraze iskrenega sočustvovanja, ki smo jih prejeli ob izgubi naše drage mame

Frančiške Jere roj. Pavlin

posestnice in gostilničarke v Ljubljani

in vsem darovalcem vencev in svežega cvetja ter vsem prijateljem in znancem, ki so jo spremili na poti k večnemu počitku v Ljubljani, lški Loku in na Igu — se tem potom iskreno zahvaljujemo.

Ljubljana-Iška Loka-Ig, dne 25. maja 1941.

Zalujoči hčeri in sinovi ter ostalo sorodstvo.

Zahvaljujemo se

iskreno vsem, ki so našo predrago mamo

Marijo Vrančičevo roj. Lušinovo

spremili k večnemu počitku, ji darovali cvetje, darovali v njen spomin v dobrodelne namene, ji z besede ali dejanjem lajšali trpljenje ali nam izrazili svoje sočutje.

V Ljubljani, dne 25. maja 1941.

Rodbine Vrančičeve in dr. Likarjeva

Zahvala

Vsem, ki spremili pokojnega

Ljudevita Stauta

na njegovi zadnji poti — najlepša hvala. Prav tako se lepo zahvaljujem za prejete izraze sočustvovanja. Hvala tudi pev-
cem za ganljivo petje. Posebno pa si štejem v dolžnost, izreči
globoko zahvalo za pozornost, ki je je bil deležen pokojni od
strani šefa italijanske poštne uprave commendatora ispett. mi-
nisteriale postale gospoda Scuderia, ki je določil inspektorja
gospoda dr. Mauria in capo ufficio gospoda Colombisa, da sta
počastila spomin pokojnika z udeležbo na pogrebu.

Ljubljana, dne 24. maja 1941.

Katarina Staut z otroki in ostalo sorodstvo.

Razno

Monograme za robce
in perilo, gumbice, gumb-
nice, entel, azur, predtisk
izvršimo takoj. Tamburira-
nje oblek, vezenje perila.

Matek & MikešLjubljana, Frančiškanska ulica
nasproti hotela Union

Novi naslov:
Frančiškanska ul. 3.
Telefon 45-13.

Podgane

in miši uničujete s od-
govarjajočimi, strokovno
sestavljenimi Ing. Prez-
ljevitimi MIKROTAN ma-
šami in zrnjem. Ljub-
ljana, Wolfova ul. 3/I.,
tel. 24-73.

Cepilna smola

1/2 kg 8 din., 1/4 kg 15 din.
Ing. Prezelj, Ljubljana,
Wolfova 3/I., tel. 24-73.

Flige

za šganjeku"o, po naj-
nižji ceni oddaja tvrdka
Ivan Jelačin, Ljubljana,
telefon 26-07.

Zavese

za zatemnitev

praktične in poceni

dobavlja

Danilo Puctapetnik
Slomškova ulica šte. 9.**Bencin**

ne rabite, ako si pustite
montirati Gassogene »Ci-
zerelle« na vaš osebni ali
tovorni avto in se potem
lahko vozite, medtem ko
z bencinom ni dovoljeno.
Generator delavnica na
Tyrsevi 13 (Figovec).

Patentiran šlager

Galanterijski predmet, prodam. Malo ka-
pitala, dohodek stalen, dobiček eksistenca
življenja. Pogoji ugodni: začetno sodelo-
vanje, zastopstvo za Ljubljansko pokra-
jino pridržano, za ostale kraje soudeležba
na dobičku na minimalni podlagi — po
dogovoru. — Ponudbe upravi »Slovenca«
pod »Dnevno razpošiljanje« šte. 8.041.

Drobilec

nov ali star kupim.

Juvančič, Ljubljana, Gregorčičeva 11

ZAHVALA

Dne 15. maja t. l. nam je požar
upepelil hiše in gospodarska poslopja,
zavarovani smo bili pri zavarovalnici
»Jugoslavija«, ki je v naše naj-
večje zadovoljstvo škodo takoj ocenila
in izplačala. Za njeno kulanco se ji
zahvaljujemo in jo vsakomur toplo
priporočamo. — 1. g. 19. maja 1941.

Jesih Anton h. št. 10. Štrukelj Ivan h.
št. 11. Škraba Marija h. št. 13. Kuka-
vica Vinko h. št. 181.

Zahvala

Za vse izraze sožalja ob smrti dragega

Ivana Tomažiča

ljublanskega meščana

se iskreno zahvaljujemo. V prvi vrsti izrekamo zahvalo
gosp. županu dr. J. Adlešiču na čelu zastopstva mestnega
sveta in uradov ter mestnih poklicnih gasilcev, kakor tudi
prostovoljni gasilski četli Ljubljana mesto, deputaciji ita-
lijanskih gasilcev, križanski Moški kongregaciji in vsem,
ki so dragega pokojnika spremili, darovali vence in cvetje,
ali kakor koli počastili njegov spomin in nam s toplo be-
sedo lajšali težko bol.

Ljubljana, dne 24. maja 1941.

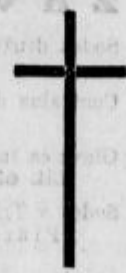
Žalujejo rodine: Tomažič, Pestotnik, Zajec.

Profesorski zbor Glasbene akademije in
Srednje glasbene šole v Ljubljani javlja žalostno
vest, da je umrl dolgoletni član našega zbora,
sloviti slovenski skladatelj

prof. Slavko Osterc

Pogreb nepozabnega tovariša bo jutri, v ne-
deljo ob 4 pop., iz kapelice sv. Petra na Žalah.
V Ljubljani, dne 24. maja 1941.

Prof. zbor Glasbene akademije
in srednje glasbene šole.

»UJMA« — združenje glasbenih avtorjev v Ljubljani

sporoča žalostno vest, da je 23. maja umrl zaslužni predsednik, gospod

SLAVKO OSTERC

profesor Srednje glasbene šole pri Glasbeni akademiji in skladatelj

Na zadnji poti ga spremimo v nedeljo, 25. maja 1941, ob 4 popoldne
iz kapelice sv. Petra na Žalah.

Pokojniku, ki ima velike zasluge tudi za razvoj naše organizacije, bomo
ohranili časten spomin!

Ljubljana, 24. maja 1941.

»UJMA«

Dne 23. maja se je za vedno poslovil, spravljen z Bogom, naš

SLAVKO OSTERC

profesor Sred. glasbene šole pri Glasbeni akademiji v Ljubljani

Na zadnji poti ga spremimo v nedeljo, 25. maja ob 4 z Žal, kapelice sv. Petra, k Sv. Križu.
Slovesen rekvijem bo v petek, dne 30. maja 1941 ob 8 zjutraj v frančiškanski cerkvi.

Ohranite mu lep spomin!

Ljubljana, 24. maja 1941.

Marta, žena; Lidija, hčerka; rodbini Ostere in Valjalo.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo, da nas je po sklepu
božje Previdnosti zapustil in odšel v boljše domovino naš iskreno ljubljani in
predobri soprog, oče, stari oče in tast, gospod

IVAN CIBER

TISKARSKI STROJNIK V POKOJU

danes, dne 23. maja ob 1/2 13. uri, previden s tolažili svete vere, po dolgi in
mučni bolezni, v 78. letu starosti, popolnoma vdan v voljo Vsemogočnega.

Pogreb predragega pokojnika bo v nedeljo, 25. maja 1941, ob 3 popoldne
z Žal — kapela sv. Krištofa — na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Drohobycz, Buenos Aires, Fiume, dne 23. maja 1941.

Zalujoci: Amalija, soproga; Ivan, sin; Amalija por. Kmetič, Minka por.
Panczyscyn, Milena por. Tivan, Silva por. Cherny, Anica por. Blaj, Vera, hčere;
Zenon, Miran, Hanzl, Rolfi, Franci, Armando, Rikardo, Sandi, vnuki.

Luč in tema

XVI.

KOLIKO PRESENEČENJE.

Naslednje dni, se je zdela, da ne bom mogel
mного zvedeti. Clavering se je ogibal, mogoče ravo-
no zaradi moje navzočnosti, svojih navadnih mest
in tako mi ni bilo mogoče navezati z njim znanja,
dočim so me večeri, katere sem preživel pri go-
spici Leavenworthovi, samo vznemirjali.

Leavenworthovega rokopisa ni bilo treba mno-
go popravljati, ker človek, vreden v vseh svojih
poslih, je bil pri tem še posebej. Pri pregledo-
vanju in urejevanju rokopisa sem imel dovolj pri-
ložnosti proučiti Harwellov značaj.

Zapazil sem, da je on zvest. Bil je nepristopen,
tih, vreden in zaupljiv tako, da sem ga jel spošto-
val, čeprav ni tega uvaževal. O Eleonori ni nikdar
govoril. Nikdar ni omenil nemira, ki je vladal v
družini, da sem bil njenega, da ima njegova mol-
ččnost tehen vzrok. Vedno sem ga opazoval, a on
je ostal isti mirni in vestni delavec.

Vsi ti neuspehi so me razjezili. Clavering bo-
ječ, tajnik nepristopen! Kaj se bo vse iz tega iz-
cimilo? In tudi moji kratki obiski pri gospi Mary
Leavenworth niso nikamor vodili. Bila je v neki
krizi, ki jo je silno mučila. Kadar je bila sama,
se je branila z rokami, včasih zopet grozila, ali pa
se branila pred... Ali je pa stala tiho, spu-
stivši glavo in roke, kakor bi jo težilo ogromno
breme, katerega ne more prenašati in se ga tudi
znebati ne more. A pri vsem tem je še ohranila
svojo ponosno postavbo.

Tako je tekla čas in prišel je drugi ponedel-
jek, ne da bi bil problem rešen za ped več kot
pred dvema tednoma. V hiši se ni govorilo o umor-
u, ne o Hani. Gospodinje in služinčad je z veliko
slastjo prebirala večerne in jutranje liste, ki so

včasih pisali silne bedastoče. Bilo mi je znoreti.
Vse bi bil raztrgal okrog sebe, da bi našel ono,
kar smo iskali...

Ta ponedeljek sem bil nenavadno miren. Prej-
šnjega dne sem videl Eleonorin obraz, ki je bil
tako mil in nežen, pogled tako ljub in sladak.

Ze sem bil prepričan, da pri Mary ne bom
ničesar zvedel in sem ravnodušno vstopil v njeno
sobo. Približal sem se njenemu salonu, pa sem
opazil Mary, kako je nemirno in razburjeno hodila
po sobi, kakor bi koga pričakovala. Stopil sem
tako k njej.

»Ali ste sami, gospica Leavenworth?«
Obstala je, odzdravila vsa zardela in mi rekla,
da naj grem naprej.

»Oprostili mi boste, če vas poprosim za dve,
tri besede.«

Nestrpno je gledala na uro in videti je bilo,
da bi se me rada naglo znebila. Naenkrat pa se
je spremenila, pritisnila stol h kamini ter mi de-
jala, naj sedem.

Cepprav se je trudila biti povsem mirna, ven-
dar je bila silno razburjena in čutil sem, da ne
bom mogel dolgo pri njej ostati...

»Gospodična Leavenworth, če vas danes dolgo-
časim, imam pač važen razlog; prišel sem vas ne-
kaj prosit.«

Takoj se ji je videlo, da ji je bilo neugodno.
»Da me nekaj prosite?« je odvrnila hladno.

»Da, sem nadaljeval. »do sedaj mi je ostal
vsak obisk brezuspešen, pa vas zaradi tega prosim,
da mi pomorete najti besedo, ki bi mogla rešiti
vašo sestrino.«

»Jaz vas v resnici ne razumem.«

»Gospodična Leavenworth, preveč bi bilo, da
vam nadrobno očrtam, v kako težkem stanju se
nahaja sedaj vaša sestrina. Vi veste, kaka vpra-
šanja ji je stavljal sodnik in kako je prišla z odgo-
vori v nevarnost. No, mogoče še ne veste, da bo
ona, če ne odstrani suma, prišla v...«

»Moj Bog!« je zakričala Mary, »vi gotovo mi-
slite, da pride...«

»V zapor! Seveda!«

Puščica je zadela. Sramota, groza in strah so
odevali na njenem obrazu.

»In to zaradi onega ključa?«

»Ključ? Kaj za boga veste o ključu?«

»Kaj vem?« je jecljala v zadregi, »ali mi niste
vi pravili o njem?«

»Ne.«

»Potem sem pa čitala v časopisih.«

»Časopisi niso pisali o njem.«

Bila je še bolj zmedena.

»Mislim, da je vsakdo ve. Ne, nisem tega
mislila, vedela sem da je to skrivnost — no, o go-
spod Raymond, Eleonora mi je sama povedala!«

»Eleonora?«

»Da, oni večer, ko je bila zadnjič pri meni.«

Komaj sem zakrival dvom v resničnost teh
besedi Eleonora, ki je vedela, da njo sumijo, pove-
njej, ki jo je obdolžila? Tega nisem mogel pojmiti.

»A vi ste to vedeli,« je nadaljevala Mary, »in
izbleknila sem, kar bi morala zamolčati.«

»Ne,« sem odgovoril, »ravno to je točka, go-
spodična Leavenworth, ki posebno otežkuje po-
ložit vaše sestrine. Če se ne razjasni, bo vaša
sestrina za vedno omadeževana. To je veriga v
dokazu, ki se ne da odpraviti ne s tajenjem, ne
z lažjo. Samo njeno dobro ime, kakor tudi trdno
prepričanje o njeni nedolžnosti jo je še ubranilo
pred železnim roko pravice. Ključ in skrivnost
molk o njem jo vedno bolj potiska v brezno, iz
katerega je ne more rešiti niti njen najboljši
prijatelj.«

»In vi to pripovedujete meni?«

»Da se usmilite ubogega dekleta, ki si samo ne
more pomagati, in da nam poveste nekaj podrob-
nosti in tako pomagate rešiti Eleonora.«

»In vi, gospod, verujete, da jaz o tem več vem
kakor vi, da jaz tajim stvari, ki so našo hišo za-
vile v žalost? Kaj je sum padel tudi name? Ali
ste prišli, da me v lastni hiši obdolžite?«

»Gospodična Leavenworth, prosim vas, pomi-
rite se! Še na um mi ne pride, da bi vas obdolžil.

Rad bi samo zvedel, zakaj vaša sestrina tako trdo-
vratno molči? Vi morate za to vedeti. Vi ste njena
sorodnica, vi ste ji skoraj sestra in kot taka ste
preživeli z njo več let, pa morate vedeti, zakaj so
njena usta tako tiha in zaka, molči o stvarih, ki
bi izdale pravega zločinca — to je, če ste, kakor
vedno trdite, prepričani o njeni nedolžnosti.«

Ker mi ni odgovorila, sem vstal in stopil
pred njo.

»Gospodična Leavenworth,« sem prišel po-
vsem resno, »ali verujete v nedolžnost svoje se-
strične — ali ne?«

»Nedolžna? — Eleonora? — Moj Bog! Če bi
bil le ves svet tako nedolžen?«

»Potem morate vedeti, da ona skriva neko
dejanje zaradi neke druge osebe, ki pa ni tako
nedolžna kot je ona.«

»Kako? Ne, ne! Tega ne morem trditi. Kaj
vas je privedlo na to misel?«

»Eleonorino vedenje samo. Pri njenem zna-
čaju ne more biti drugače. Ali je nora ali pa s
svojim ponašanjem varuje nekoga drugega v svojo
škodo.«

»Za koga mislite se Eleonora žrtvuje?« je
vprašala, vsa trepetajoča.

»Ah, ravno to je točka, ki bi mi jo vsi morali
razjasniti. Vi veste za Eleonorino preteklost...«

»Oprostite,« je mahnila z roko in padla v na-
slonjač, »jaz ne vem ničesar, ali pa zelo malo o
Eleonorinem zasebnem življenju. To uganko naj
reši kdo drugi! Jaz ne morem.«

Sedaj sem spreminil taktiko.

»Ko vam je Eleonora povedala o ključu, ali
vam ni povedala, kje ga je dobila in zakaj ga
skriva?«

»Ne.«

»Ona vam torej ni rekla nič drugega, nego da
ima ključ?«

»Nič več.«

»Vendar je čudno, da je to vam priznala, ko
ste ji rekli v obraz strašno obtožbo in ravno o
najgroznejši dobi po zločinu.«